

למרכז שניידר לרפואת ילדים
בית פחולים פאחד ופחיד אילדים בישראל

מקצוע
כללית

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شneider لطيف الأطفال في اسر ائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים
גיליון 62 • אפריל 2022

פאדל

ביקור במלר"ד

המחלקה לרפואה דחופה: עמ' 16-17

צוות שניידר יקר,

בשנתיים האחרונות עברנו כולנו תקופה מאתגרת, אבל גדושה בהישגים. במקביל להתמודדות עם הקורונה והשלכותיה חוונו גידול בכל הפרמטרים - בביקורים במר"ד, באשפוזים ובביקורים במרפאות החוץ. פרצנו דרך עם טכנולוגיות חדשות, הענקנו חיים חדשים למאות ילדים ותקווה לכל כך הרבה הורים ומשפחות - לאחרונה גם מאוקראינה המדממת. כמו תמיד, השתדלנו להמשיך ולספר את סיפוריהם מעוררי ההשראה של הילדים שהם מרכז עולמנו - ולחשוף את העבודה המקצועית והחשובה הנעשית כאן ביומיום בבית החולים האחד, היחיד והמויוחד הזה, שאין עוד כמותו בישראל.

לאחרונה אנשי צוות ממרכז שניידר המריאו לאוקראינה כחלק ממשלחת הסיוע הישראלית, כדי לנהל את מתחם הילדים בבית חולים שדה שהוקם. במקביל נרתמנו לאיסוף תרופות מצילות חיים ונערכנו למבצע הצלה ולקליטת ילדים מבית החולים בקייב. אנו גאים להיות חלק מפעילות הומניטרית זו, ומקווים לימים טובים יותר.

אני מבקשת להודות לכם על השקעה אינסופית, על מחויבות ענקית ועל ההקשבה והאהבה שאתם מרעיפים בכל יום מחדש על המטופלים הצעירים שלנו ועל הוריהם, במיוחד בתקופה מורכבת ורגישה כמו זו. אני גם מודעת היטב למאמץ העצום שנדרש מכם ולמחיר שהוא גובה, פיזית ונפשית כאחד - מבחינת עומס רגשי, עייפות מצטברת ולחצים אישיים ומשפחתיים. אנו לוקחים זאת בחשבון בתוכניות להמשך השנה במטרה למצוא את הדרכים להקל ולאפשר יותר "אוויר לנשימה", אם באמצעות סדנאות אורור רגשי ואם דרך טיפול פרטני, כדי לסייע להמשיך ולעשות את המשימות המשמעותיות, במקצועיות ובאנרגיה הנדרשת לכך.

מה עוד מחכה לנו בהמשך השנה? התחלנו ליישם את האסטרטגיה החדשה ואנו פורטים אותה לתוכניות עבודה מחלקותיות ויחידתיות, שכבר יוצאות לדרך. עם פתיחתו של בניין הזכוכית החדש, אנו צפויים לחנוך גם את מרכז החדשנות של בית החולים - מרכז יחיד מסוגו בישראל, ששם במוקד את היכולות שלנו להוביל ולשנות פרידיגמות בכל הקשור ברפואת הילדים ובבריאותם. בכך נממש גישה חדשה שמציבה את הילדים הבריאים במרכז ועוטפת אותם במחקר ובידע, באומנות ובהעשרה, מתוך ראיית הילדים שלנו כמבוגרים הבריאים של העתיד.

מרכיב נוסף בתפיסה זו הוא היציאה מגבולות בית החולים, כדי להשפיע לא רק על הילדים המגיעים אלינו, אלא גם על בריאות ילדים ברחבי ישראל ומחוצה לה. בית החולים שלנו נמצא מזה שנים בממשקים רבים מול כלל מחוזות הכללית בישראל, כמו גם מול בתי חולים שונים. השנה נמשיך לחזק את החיבור לקהילה, באמצעות שתי תוכניות ייחודיות לשיתוף פעולה יחד עם מחוז תל אביב ומחוז ירושלים של כללית.

בראייה האזורית והבינלאומית, נמשיך לשאוף להיות גשר לשלום ונחזק את הגשרים שנבנים עם שכנינו ועמיתינו בעולם.

אנו שמחים על הכרזתו של נשיא המדינה לקיים באמצעותנו את "כנס ילדי אברהם" הראשון - מפגש רב תחומי ורב תרבותי לקידום הרפואה והבריאות של ילדי איחוד האמירויות. כמרכז יחיד ומיוחד במזרח התיכון לטיפול כוללני בילדים, מוטלת עלינו אחריות לממש הלכה למעשה את החזון - לתת לכל ילד וילדה את הרפואה הטובה ביותר והבריאות הטובה ביותר ולסייע לילדים באזור כולו לגדול במציאות של שלום, שגשוג ובריאות.

על כך, ועל עוד מגוון נרחב של נושאים הקשורים לעשייה המצוינת של צוות בית החולים כולו, אני מזמינה אתכם לקרוא בגיליון זה של "פאזל".

שלכם בהערכה,

ד"ר אפרת ברון הרלב

רגע אחד מיוחד

בפינה זו נביא מדי פעם תמונות שצולמו בטלפון על ידי אנשי צוות שניידר במהלך העבודה השוטפת - רגעים שממחישים את היומיום של כולנו בבית החולים האחד, היחיד והמיוחד הזה

מי בתמונה?

פרופ' אפי בילבסקי, רופא בכיר במחלקת ילדים ג' ומומחה למחלות זיהומיות במרכז שניידר, עם תינוקת שאושפזה בגיל עשרה שבועות בשל אי עלייה מספקת במשקל.

מה הסיפור?

אחרי בירור קצר, כולל האכלה על ידי הצוות המקצועי (שהונצחה בתמונה הזאת), הגיע הצוות למסקנה שיש מקום לשיפור טכניקת ההאכלה ותו לא.

מי תפס את הרגע?

ד"ר מעין שחור, מתמחה ברפואת ילדים.

פרופ' בילבסקי, מה אהבת בתמונה?

"קודם כל את הפשטות. תפקידנו כמטפלים הוא למצוא 'בעמדם את הצלול', כלומר לשמוע סיפור, לבדוק, ולבסוף להבין היכן בדיוק טמונה הבעיה. במקרה הזה, רק האכלה ישירה של התינוקת החמודה הביאה להבנה הפשוטה ולהתערבות הנכונה.

נקודה שנייה היא הקירבה. בתחומים אחרים

צילמתם תמונה שמתאימה

לדעתכם ל"רגע אחד ביום"?

שילחו אותה ואת הסיפור

שמאחוריה למערכת "פאזל",

ואולי היא תופיע במגזין או באחד

מערוצי התקשורת האחרים שלנו.

מחכים לתמונות שלכם בדוא"ל:

rshaked@clalit.org.il

מרכז שניידר לרפואת ילדים

רח' קפלן 14, פ"ת 4920235

טל' 03-9253208

rshaked@clalit.org.il

www.schneider.org.il

עורכת ומפיקה: ריבה שקד

מערכת: משכית גילן שוחט, פרופ' אפי בילבסקי, רונית סינגר,

שרית ביתן, אתי צור, רוטל עזרא, דנה רוניק, אילנית פוזננסקי,

שגית טורקניץ, לינור נבו-אלבו, מיכל קונפורטי מורד, מיכל בניה

כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג רעיונות

צילומים: ענבל קלברס ודבורת מרכז שניידר

עיתון מרכז שניידר
לרפואת ילדים בישראל

גיליון מס' 62
אפריל 2022

פאזל

מרכז שניידר למען ילדי העולם: מבצע הטיפול בילדי אוקראינה

משלחת משניידר המריאה לאוקראינה כחלק ממבצע "כוכב מאיר", כאחראית על מתחם רפואת הילדים בבית חולים השדה הישראלי. במקביל מטופלים במרכז שניידר ילדים חולים שחולצו מאזורי הקרבות והוטסו לישראל במבצע מיוחד

המשלחת בבית חולים שדה הישראלי

משלחת של תשעה אנשי צוות ממרכז שניידר, הכוללת ארבעה רופאים ורופאות וחמישה אחים ואחיות, בליווי רופא מהמרכז הרפואי סורוקה - הצטרפה למשלחת של משרד החוץ ומשרד הבריאות והמריאה לאוקראינה למבצע הקמת בית חולים השדה הישראלי, כגורם האחראי על מתחם רפואת הילדים במקום.

בראש המשלחת עומד ד"ר עומר ניב, סגן מנהלת מרכז שניידר, ועימו ד"ר ערן משיח, רופא בכיר במחלקה לרפואה דחופה (מלר"ד), ד"ר קרן שחר-ניסן, רופאה בכירה במלר"ד, ד"ר מיכאל סגל מהמחלקה לכירורגיה, האח ירון פוקס והאחיות נועה רזמט ומירי (מרינה) הלל, שלושם מצוות המלר"ד, והאחיות אינה ברום ויוספית משה מהיחידה לטיפול נמרץ. הצוות מקבל את הילדים המגיעים לבית החולים הישראלי, הממוקם בסמוך לגבול עם פולין, והוא ערוך לטפל במגוון מצבים, מפשוטים ועד למורכבים ביותר.

"מיון ילדים" כלל-אירופאי

מכיוון שמרכז שניידר חבר באיגוד בתי החולים לילדים האירופי (ECHO), יכלו חברי המשלחת לתקשר ישירות עם בתי החולים המובילים לילדים באירופה ולהפנות אליהם ילדים בהתאם לצורך - כפי שסוכם בין ד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת מרכז שניידר, לבין מנהלי בתי החולים האירופאים בישיבה מיוחדת של האיגוד שהתקיימה בהקשר זה. למבצע יציאת המשלחת ממרכז שניידר נרתמו לסייע עשרות אנשים פרטיים, עמותות וחברות שתרמו ביגוד, צעצועים ומשחקים, מוצרים היגייניים ועוד, ביניהם חברת Papayaglobal, מינהל הספקה של כללית, של.ה, נאמני מרכז שניידר ועמותת "ילדים שלנו". כחלק מהמבצע, מומחי שניידר נעזרו במשקפי מציאות מעורבת "הולולנס" שנתרמו לבית החולים על ידי חברת מיקרוסופט ישראל, ומאפשרים לרופאים לראות מרחוק את המטופלים דרך אפליקציית Teams לצורך אבחון וייעוץ בתרחישים קליניים שונים. באמצעות המשקפיים, יכלו מומחי שניידר שבאוקראינה להתייעץ מהשטח עם עמיתיהם בארץ לגבי הילדים המטופלים בבית חולים השדה.

מבצע חילוץ בגבול רומניה

יציאת המשלחת היא שלב נוסף בהירתמות של מרכז שניידר לסיוע באסון ההומניטרי, המתרחש באוקראינה מאז פרוץ המלחמה. כבר בשבוע השני למלחמה יצא צוות ממרכז שניידר למבצע חילוץ מיוחד בגבול רומניה-אוקראינה, על מנת להטיס לארץ 10 ילדים החולים במחלות מורכבות, שהגיעו עם הוריהם מבית החולים לילדים בקייב ונזקקו לטיפול רפואי דחוף ומציל חיים. הצוות הרפואי שהמריא למבצע כלל שני רופאים ושתי אחיות דוברי השפה: פרופ' עירית קראוזה, מנהלת מחלקת ילדים ג', ד"ר אביחי וייסבר, רופא בכיר ביחידה לטיפול נמרץ, יוליה ניקיטין, אחות במחלקת ילדים ג' ונטליה סירוטה, אחות טיפול נמרץ. הם פגשו באזור הגבול את הילדים ובני המשפחה המלווים, שהגיעו אחרי נסיעה ארוכה מאזורי הקרבות, ביצעו הערכה קלינית ראשונית למצבם והעלו אותם עם הציוד הרפואי הנדרש על הטיסה לישראל. הילדים, ביניהם מטופלים אונקולוגיים ומטופלי דיאליזה, הגיעו למלר"ד שניידר והופנו ממנו לאשפוז במחלקות השונות בהתאם למצבם הרפואי.

"לא יכולנו לעמוד מנגד"

מבצע החילוץ, שנערך בשיתוף משרד החוץ ומשרד התחבורה, התאפשר הודות לעשרות אנשים פרטיים וחברות שנתרמו לביצועו. את ההיערכות הלוגיסטית המורכבת ארגן איש העסקים עופר קרנר, קונסול כבוד של אוקראינה בירושלים

משלחת החילוץ יוצאת משניידר לגבול רומניה-אוקראינה

והבעלים של סיטי קפיטל גרופ, יחד עם רפאל יוחא, מנכ"ל סיטי קפיטל גרופ בקייב. הטיסה המיוחדת להבאת הילדים והוריהם לשניידר אורגנה ומומנה על ידי אנשי העסקים עמי לוסטיג ורועי בן ימי מקבוצת LR. במקביל לכך, על רקע ידיעות על מחסור חמור באספקה שוטפת של תרופות באוקראינה, החל מרכז שניידר באיסוף של עודפי תרופות מצילות חיים לילדים חולי CF (סיסטיק פיברוזיס), שהמריאו במשלוח מרוכז לאוקראינה. סיכמה את הפעילות ד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת מרכז שניידר: "בימים אלו של מלחמה קשה באירופה, היה לנו ברור שלא נוכל לעמוד מנגד. ההירתמות של מרכז שניידר משקפת את היותנו בית חולים יחיד ומיוחד, שנחלץ לעשות מעל ומעבר למען ילדי כל העולם. אני מודה על ההתגייסות של כלל הצוותים שחדורים בתחושה הברורה והמשמעותית: אנחנו כאן עבור הילדים באשר הם".

משקל, כבד: שיא חדש במרכז שניידר

במשקל של ארבעה קילו בלבד, שי הלל פרץ הפכה למושתלת הכבד במשקל הנמוך ביותר בישראל

מאפשרים ניקוז תקין של נוזל המרה למערכת העיכול. ימים ספורים אחרי שהתאוששה מהניתוח ושחררה לביתה, התינוקת התחילה לדמם והובילה לבית החולים, שם התגלה כי הכבד שלה קרוב לקריסה כתוצאה מאי ספיקה וכי היא חייבת לעבור השתלת כבד להצלת חייה. שי הועברה שוב למרכז שניידר, ואת תרומת אונת הכבד קיבלה מדודתה מצד אביה שנמצאה מתאימה לכך. ניתוח ההשתלה נמשך כשמונה שעות ובוצע בהובלתו של ד"ר מיכאל גורביץ, מנהל יחידת השתלות כבד במרכז שניידר, בשיתוף ד"ר סיגל אייזנר, מנהלת יחידת השתלות כליה, יחד עם צוות מערך ההרדמה של בית החולים בניהולה של ד"ר ילנה צייטלין.

שבוע ימים עם בטן פתוחה

ד"ר גורביץ מספר כי מדובר באירוע חריג, שרק ספורים כמוהו מוזכרים בספרות הרפואית. "השאפה המרכזית שלנו הייתה להעלות את משקל גופה של שי, פקטור קריטי בהצלחת השתלת כבד, אולם לצערנו מצבה הידרדר מיום ליום ונאלצנו להכניסה להשתלה באופן מיידי. כשמדובר בתינוקת קטנה כל כך, הניתוח לא רק מאתגר מאוד אלא כמעט בלתי אפשרי לביצוע, וזאת בשל אי ההתאמה בין גודל הכבד המושתל לבין חלל הבטן הקטנטן. לכן, שי הועברה לאחר הניתוח למחלקה לטיפול נמרץ כאשר הבטן שלה פתוחה ומכוסה בתחבושת ואקום למניעת זיהומים, ורק לאחר מספר ימים סגרנו את הבטן וגמלנו אותה ממכונת ההנשמה. כיום שי מחלימה ומתאוששת ואנו מאחלים לה ולמשפחתה רפואה שלמה ובריאות טובה".

מורן פרץ, אימה של שי הלל, אומרת שלבשורה כזאת אין כל דרך להתכונן: "עוד לא הספקנו להתרגל לתינוקת החדשה שנוספה למשפחה, וכבר היא בסכנת חיים. למזלנו, זכינו להגיע למרכז שניידר שביצע את הניתוח המורכב וליווה אותנו בתהליך ההתאוששות וההחלמה. כעת הבת שלנו בדרכה לחיות חיים מלאים ובריאם, ואין מספיק מילים בפינו בכדי להודות לצוותים הנדירים על הטיפול המסור שהם מעניקים לילדים ועל התמיכה שהם מספקים להורים בתוך התהליך הקשה הזה. הלוואי שיהיו לכם כוחות להמשיך ולהציל את חייהם של ילדים נוספים".

שיא ישראלי בתחום השתלות הכבד נשבר במרכז שניידר כאשר שי הלל פרץ בת החמישה חודשים, השוקלת ארבעה קילו בלבד, עברה השתלת כבד מצילת חיים והפכה לתינוקת במשקל הנמוך ביותר בישראל שעברה ניתוח מסוג זה. מיד לאחר לידתה של שי הלל בבית החולים רמב"ם, בניתוח קיסרי בשבוע ה-37, אבחה רופא הילדים כי היא חולה בצהבת שמקורה בבעיה בכבד. שי נשארה באשפוז ובמהלכו עברה ביופסיה שהעלתה כי היא סובלת מבילי אטרזיה - תסמונת נדירה המתבטאת בחסימת דרכי המרה ומתגלה באחד מ-15,000 תינוקות. חסימה זו גורמת להפעלת לחץ תמידי על הכבד, המוביל בסופו של דבר לשחמת הכבד ולאי ספיקה שלו. בעקבות כך, הוחלט כי שי תעבור "ניתוח קסאי" שבמהלכו יוצרים מעקף, מחברים את דרכי המרה ישירות למעי ובכך

ד"ר סיגל אייזנר וד"ר מיכאל גורביץ' עם התינוקת שי הלל פרץ

השתלת לב מלאכותי הצילה חייו של נער

ערפה ואמו עם צוות טיפול נמרץ לב ביום שחרורו מבית החולים

לסוללות, הנישאות בתיק קטן על הגב. ההתקדמות הטכנולוגית האדירה שחלה בשנים האחרונות הובילה לדור חדש של לבבות מלאכותיים, עם אחוזי הצלחה גבוהים המבשרים עידן חדש עבור חולי אי ספיקת לב קשה. בשלוש השנים האחרונות הושתלו במרכז שניידר 12 לבבות מלאכותיים.

ערפה מבאר שבע, כדורגלן בן 16 וחצי, חש ברע במהלך אימון והתגלה כי הוא לוקה במיוקרדיטיס (דלקת בשריר הלב). לאור הפרעת קצב קשה שפיתח הובלה ערפה לטיפול נמרץ בסורוקה, ולאחר שהרופאים לא הצליחו לייצבו הוא הועבר למרכז שניידר להתמנה להשתלת לב מן החי. בעת אשפוזו בשניידר הידרדר מאוד מצבו של ערפה כשהחדר השמאלי בליבו חדל מלפעול וגם תפקוד החדר הימני הפך לגבולי. המרופ נגד הזמן יצא לדרך, אולם כאשר לא נמצא לב אנושי מתאים החליטו הרופאים להשתיל בגופו של ערפה משאבת חדר שמאל - לב מלאכותי מסוג Lvad - כדי להציל את חייו.

בניתוח שנמשך כשש שעות, הושתלה בבית החזה של הנער משאבה המחברת לחדר השמאלי ומזרמה את הדם לגוף במקום הלב שכשל. את הניתוח המורכב ביצע ד"ר גבריאל אמיר, מנהל היחידה לניתוחי לב ביילוד במרכז שניידר, ד"ר ויקטור רובצ'בסקי, סגן מנהל המחלקה לניתוחי לב בבילינסון, ופרופ' דן ערבות, מנהל מערך ניתוחי לב בבילינסון. לאחר הניתוח הועבר ערפה לאשפוז ביחידה לטיפול נמרץ לב בראשות פרופ' עובדי דגן, שם התאושש.

"הנער הגיע אלינו כשהוא סובל מאי ספיקת לב קשה, ולאור החמרת מצבו נאלצנו לחפש עבורו פתרון בהקדם האפשרי", אמר ד"ר אמיר, "מרגש לראות אותו היום במצב טוב לאחר הניתוח הייחודי שהציל את חייו". לב מלאכותי יכול לשמש כגשר להצלת חיים עד להשתלה, או כפתרון קבוע המאפשר לחזור לפעילות מלאה ולנהל אורח חיים תקין. המשאבה מחוברת

יוזמה שהמריאה גבוה: לטוס משניידר מסביב לעולם דרך סימולטור מתקדם

המיזם הייחודי, תוצאה של שיתוף פעולה בין חיל האוויר ועמותת "ילדים שלנו", נולד בזכות יוזמה של רס"ן יניב קלעי שביקש להנציח בדרך זו את אביו שנפל בלבנון

אלוף עמיקם נורקין, מפקד חיל האוויר היוצא, בהשקת הסימולטור עם ילד המטופל בשניידר. צילום: עמית אגרונוב, אתר חיל האוויר

לטוס מעל הדיסנילנד בפריז, לנחות בקאריביים, לבקר בספארי בדרום אפריקה - כל זה נשמע בגדר חלום רחוק עבור ילד חולה המרותק למיטת בית החולים. עכשיו, באמצעות מיזם חדש וייחודי המופעל במרכז שניידר, החלום הזה הופך להיות הכי קרוב למציאות.

הכירו את "טייסת 325" - טייסת ילדי שניידר, המופעלת ממרכז הסטארלייט בבית החולים בשיתוף פעולה של חיל האוויר הישראלי ועמותת "ילדים שלנו". סימולטור הטיסה המתקדם הושק לאחרונה במרכז שניידר באירוע שהתקיים בנוכחות מפקד חיל האוויר (לשעבר), אלוף עמיקם נורקין, ד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת בית החולים, וילדים המטופלים בבית החולים.

הפרויקט הייחודי המריא בזכותו של רב סרן יניב קלעי (40), קצין בחיל האוויר. יניב הוא יתום צה"ל מגיל שבעה חודשים. בשנת 1982 איבד את אביו, הרצל שי קלעי, שהיה איש צוות אוויר במסוק שהתרסק בלבנון במלחמת שלום הגליל. הרעיון להקים סימולטור טיסה נולד כצורך אישי שלו, להקים מפעל הנצחה לאביו - וצבר גובה לכדי פרויקט גיוס כספים המוני לרכישת הציוד לטובת מרכז שניידר והפעלתו בהתנדבות על ידי מדריכים מקצועיים מחיל האוויר.

הילדים יכולים להמריא ולטוס

הציוד שנרכש באמצעות פרויקט גיוס הכספים המוצלח כולל סימולטור טיסה חדשני, המבוסס על הטכנולוגיה המתקדמת ביותר כיום בשוק. המערכת שהוצבה במרכז הסטארלייט של עמותת "ילדים שלנו" בבית החולים, מורכבת משלושה מסכים גדולים, סטיק ומצלמת, המדמים סביבת הטיסה חיה, בכלל זה המחשה אותנטית של מזג האוויר והנופים הנשקפים מתא הטייס. הפעילות בסימולטור מוסדרת באמצעות תיאום

ז"ל, מספר רס"ן קלעי, "כשחשבתי מי קהל היעד המתאים ביותר להשתמש בסימולטור, הגעתי למסקנה שאלו ילדים שמרותקים למיטה ובצב מהם לטוס באמת. נדהמתי משיתוף הפעולה של אנשים בפרויקט ההמוני לגיוס כספים, כשתוך פחות מיממה אחת הגעתי ליעד הכספי שהצבתי. הופתעתי בעיקר מהפניות הרבות שקיבלתי מטייסים ומאנשי צוות נוספים בחיל האוויר, ומאנשי תעופה בכלל, שמעבר לתרומתם הכספית ביקשו גם להשתתף במיזם ולהתנדב עם הילדים בבית החולים. זה, לדעתי, הערך המוסף הגדול ביותר של הפעילות. אני מתרגש וגאה להמשיך את דרכו של אבי בדרך ייחודית זו."

"כל ילד יכול להגיע לכל מקום"

ד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת מרכז שניידר: "זהו כבוד גדול שחיל האוויר הישראלי, דרך יוזמתו האישית של יניב, בחר בבית החולים האחד, היחיד והמיוחד לילדים לצורך פעילות הנצחה מרגשת זו, המשלבת בתוכה עשייה כה משמעותית עבור הילדים שלנו. מעבר להענקת חוויות טיסה אמיתיות, שמספקת הפוגה של הנאה וכיף עבור הילדים העוברים התמודדויות לא פשוטות בבית החולים, יש בפעילות שכזו מסר חשוב של העצמה ותחושת מסוגלות אישית, כמו גם הטמעת הערכים המוטבעים בחיל האוויר הישראלי וביניהם למידה מתמדת, הפקת לקחים ושיאפה למציאות. בעולם קסום שכזה, בו ניתן לטוס על כנפי הטכנולוגיה כיך הדמיון החופשית, יכול כל ילד להגיע לכל מקום."

"יום טיסות" שבועי, הכולל כעשר גיחות מוכנות מראש, כאשר הילדים מוזמנים לבחור את היעד המועדף עליהם. השם שנבחר לטייסת ילדי שניידר - "טייסת 325", הוא שם אביו של רס"ן קלעי בגימטריה, וגם מתכתב עם שמה של יחידה 325 שפעלה בראשית ימיו של חיל האוויר ונועדה לטפל בילדי עולים.

טייסים רבים ביקשו להתנדב

"כמי שטס בסימולטורים ממוחשבים כל ילדותי, נפעמתי מהסימולטור החדש שיצא לאחרונה לשוק, המדמה חוויות טיסה 'אחד לאחד' עם הגרפיקה הכי מתקדמת, וניצת במוחי הרעיון לרכוש מערכת כזאת ולהנציח באמצעותה את אבי

ד"ר אפרת ברון הרלב, רס"ן יניב קלעי והאלוף עמיקם נורקין משיקים את הסימולטור

רוצים לטוס בסימולטור? ילדים מעל גיל תשע המטופלים במרכז שניידר מוזמנים לתאם מועד עם עמותת "ילדים שלנו" בטל' 051-2307171. טיסה נעימה!

"ישראל טובה יותר מכל המדינות"

מימין: ד"ר ג'ורג' פרנקל, נטשה בארנס, ד"ר עופר שילר, פאחיר ופארוק, ד"ר עינת בירק, ד"ר ערן שוסטק, רים עבד אל חי ומיכל זאדה

כולל בנייה מחדש של אפיק מוצא החדר הימני. "אנחנו רואים פה הרבה ילדים עם אי ספיקת לב, אבל המקרה של פארוק היה מאוד קיצוני", ציין ד"ר ג'ורג' פרנקל, מנהל יחידת ניתוחי לב, שניתח את הנער. פארוק אושפז ביחידה לטיפול נמרץ לב, שם התאושש עד ששוחרר במצב טוב. בכתבה ששודרה בחדשות כאן 11 אמר אביו, פאח'ר: "ישראל טובה יותר מכל המדינות. אני רוצה לנשק את העיניים של כל רופא ורופא שטיפל בנו כאן".

פארוק בן ה-14 מעיראק הגיע למרכז שניידר עם אי ספיקת לב קיצונית, כשהוא בסכנת חיים מיידית. הנער, שבילדותו נותח בסודן לתיקון מום לב מולד (Tetralogy of Fallot), פיתח בשנים האחרונות דליפה קשה באחד ממסתמי הלב ומצבו הלך והידרדר עד שרותק למיטתו במשך חודשים ארוכים. לאחרונה הגיעו פארוק ואביו לישראל באמצעות עמותת "שבת אחים" והועברו ליחידה לטיפול נמרץ לב במרכז שניידר. לאחר שמצבו יוצב עבר הנער ניתוח לב פתוח,

טיפול חמלה מציל חיים לחולה CF מירדן

ד"ר דריו פרייס, מנהל מכון הריאות בשניידר: "CF היא מחלה קשה מאוד עם ביטויים קליניים רבים, כאשר החלק מסכן החיים הוא מחלת הריאות. לשמחתנו ישנה תרופה משנת חיים, המשפרת את תפקוד החלבון הפגוע בדרכי הנשימה ובתאי הגוף, ובכך תורמת לאיכות החיים של החולים ואף מאריכה את תוחלת חייהם. בזכות האישור לטיפול החמלה, התרופה הגיעה לבית המרקחת בשניידר ובשיתוף פעולה רב צוותי הצלחנו להעניק לפארוק את הטיפול מציל החיים".

תקווה להצלחת בנה, יצרה קשר עם פרופ' חנה בלאו, מייסדת מכון הריאות בשניידר, שמכירה את פארוק מאז שהיה ילד צעיר. פרופ' בלאו נרתמה מייד, ולאחר מאמצים ממושכים הצליחה לקבל מחברת התרופות אישור לטיפול חמלה למשך שנה. במקביל היא פנתה לשגרירות ירדן בישראל עד לקבלת אשרת הכניסה המיוחדת בעיכוב ניכר בשל הקורונה. "סיכויי של פארוק לשרוד ללא התרופה והטיפול התומך היו קטנים מאוד", אומרת פרופ' בלאו, "הודות למאמץ של אנשים טובים הצלחנו להביאו לארץ". מוסיף

פארו בן ה-22 מירדן הוא חולה סיסטיק פיברוזיס (CF) שנמצא במעקב במרכז שניידר מאז היותו בן שלוש - אז, בסיועה של המלכה נור, הגיעו הוריו עימו לישראל לאחר שאיבדו שניים מילדיהם ממחלה זו בשנת חייהם הראשונה. ביקוריו של פארו במכון הריאות בשניידר הפסקו לפני מספר שנים, ומאז הידרדר מצבו הקליני. הודות למחקר סביב תרופה חדשה למחלה חזר פארו לטיפולים בישראל, אולם בסיום המחקר נאלץ לשוב לארצו ומאז רותק למיטה כשהיו תלויים בבחן חמצן צמוד. אימו, שכמעט איבדה

כנס "ילדי אברהם" הראשון: רפואת ילדים כגשר לשלום

מתנה מיוחדת הוענקה ליורש העצר של אבו דאבי, שייח' מוחמד בן זאיד, על ידי נשיא המדינה יצחק הרצוג, בעת ביקורו ההיסטורי באיחוד האמירויות: כנס לרפואת ילדים בשיתוף מרכז שניידר, שייקרא על שם הסכמי אברהם. כנס "ילדי אברהם" הראשון יהיה מפגש רב תחומי ורב תרבותי לקידום הרפואה והבריאות למען עתיד ילדי האמירויות, במטרה לחלוק את הידע והניסיון של צוותי מרכז שניידר תוך חיבור בין העולמות הקשורים בבריאות הילדים, בתרבותם וביכולותיהם להתמודד עם מחלתם דרך אופטימיות, אומנות והומור. "אנו שמחים על ההזדמנות שניתנה לנו ביוזמת בית הנשיא, לממש הלכה למעשה את החזון לתת לכל ילד וילדה את הרפואה הטובה ביותר", אמרה ד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת מרכז שניידר, "הסכמי אברהם ושוורת שיתופי הפעולה שנוצרו בעקבותיהם יסייעו לילדים בכל רחבי המזרח התיכון לגדול במציאות של שלום ושגשוג ולהינות מהטיפול הרפואי המתקדם ביותר". כחלק משיתוף הפעולה יצאה משלחת של עשרה ילדים, המטופלים במערך ההמטולוגי אונקולוגי, לטיפול של חמישה ימים באיחוד האמירויות, מתנת שגריר האמירויות לילדי מרכז שניידר.

מרכז שניידר חגג 30 בערב גאלה מרגש

שלושים שנה של רפואה מצוינת ואנושית, ששינתה את פני רפואת הילדים בארץ והביאה מזור ותקווה למאות אלפי מטופלים ובני משפחותיהם, התכנסו לערב מרגש אחד כאשר כ-500 תומכים וידידים של מרכז שניידר נאספו לחגוג יחד יום הולדת עגול לבית החולים לילדים היחיד והמיוחד בישראל

חוגגים 30 למרכז שניידר: שר הבריאות ניצן הורוביץ עם ד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת בית החולים (במרכז) ועו"ד אפרת בר נתן, מנכ"לית עמותת נאמני שניידר. צילום: מורג בייטן

הנשיא יצחק הרצוג ורעייתו מיכל (משמאל) עם ד"ר אפרת ברון הרלב (במרכז), מינדי שניידר לסר וד"ר מייקל לסר (מימין) בערב הגאלה לציון 30 שנה למרכז שניידר. צילום: דרור כץ

ערב גאלה חגיגי לציון שלושה עשרים למרכז שניידר התקיים במלון הילטון תל אביב תחת הכותרת "בואו לנצח איתנו", בנוכחות כ-500 תומכים וידידים ובשיתוף שתי העמותות - נאמני המלוות את בית החולים מאז היווסדו - נאמני מרכז שניידר ועמותת "ילדים שלנו". כיבדו את האירוע בנוכחותם נשיא המדינה יצחק הרצוג ורעייתו מיכל, שר הבריאות ניצן הורוביץ, יו"ר דירקטוריון כללית יוחנן לוקר, מנכ"לית כללית רות רלבג ונציגי משפחת שניידר. ראש הממשלה נפתלי בנט שלח ברכה מצולמת, שהוקרנה במהלך הערב.

ד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת מרכז שניידר, קיבלה את פני הבאים ביניהם שגרירים, דיפלומטים, אנשי עסקים ואורחים נוספים. בשיאו של הערב התקיים על הבמה מפגש נוגע ללב בין מטופלים במרכז שניידר לאורך השנים לבין אנשי הצוות שטיפלו בהם, לצד הקרנת סרטונים שהציגו את סיפורי הניצחון האישיים של כל אחד ואחת מהמטופלים.

כמו כן הוצגו באירוע לראשונה צילומים חדשים של הצלם זיו קורן, אשר חזר לאחרונה לילדי שניידר שתיעד לפני שנים בשגרת מחלתם וברגעייהם המיוחדים וכעת צילם אותם שוב, חלקם כבר כמבוגרים, במסגרת פרויקט תיעודי מרגש.

בתוכנית האומנותית השתתפו מיטב אומני ישראל, שהגיעו להצדיע למרכז שניידר וביניהם שלומי שבת, מירי מסיקה, הראל סקעת וגלי עטרי בליווי סימפונט רעננה. אומנים נוספים ובהם ציפי שביט, גל גדות, נועם חורב ויובל סמו, שלחו

ועל מובילותו ברפואת ילדים בישראל. החזון שלנו היה ונשאר לתת לכל מטופלינו הצעירים ולמשפחותיהם את המעל ומעבר - המענה הטיפולי הטוב ביותר, עם אותו ערך מוסף שרק בית חולים כמו מרכז שניידר יכול לתת. תודה לכל מי שהגיע לאירוע כדי לחגוג את הניצחונות הקטנים והגדולים, שמלווים את העשייה שלנו ומשיכו ללוותה גם בשנים הבאות."

סרטוני ברכות שהוקרנו בפני הקהל. סיכמה ד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת מרכז שניידר: "בית החולים האחד, היחיד והמיוחד שלנו אומנם כבר לא ילד - אבל כמו תמיד, מהווה אבן שואבת של רפואה ותקווה לרבבות ילדים ומשפחות מכל רחבי הארץ ומחוצה לה. אנו גאים מאוד בהיסטוריה של מרכז שניידר, בהשפעה העצומה שלו על השינוי שקרה מאז היווסדו

אות בן-גוריון למנהלת מרכז שניידר

ד"ר אפרת ברון הרלב נבחרה לאחת מעשרה אנשים שתורמו השנה תרומה יוצאת דופן לקהילה ולאנושות

מימין: פרופ' חיים היימס, רקטור אוניברסיטת בן גוריון, ד"ר אפרת ברון הרלב, פרופ' דניאל חיימוביץ, נשיא האוניברסיטה. צילום: יוסי בר

למען שיפור איכות החיים לתושבי ישראל בתפקידיה השונים בקבוצת כללית, ועל שיוניים מרחיקי לכת שהובילה למען הנגשת שירותי רפואה מתקדמים בפריפריה בישראל ובתחומי הרשות הפלסטינית. על מעורבותה העמוקה במתן רפואה שוויונית לכל ילד, הוענק לה בשנת 2017 מגן הסובלנות מטעם ארגון רוטרי. "אני מתרגשת מאוד לקבל את ההוקרה במקום שבו התחלתי את דרכי בלימודי הרפואה ומרגישה שזוהי סגירת מעגל", אמרה ד"ר ברון הרלב לאחר קבלת האות, "אני מלאה הערכה לאוניברסיטת בן-גוריון שאפשרה לי לצאת למסע משמעותי בחיי, שהוביל אותי לנהל כיום את בית החולים האחד והיחיד לרפואת ילדים בישראל. חזונו של דוד בן-גוריון מתכתב עם חזון מרכז שניידר להוות גשר לשלום, לקדם את זכותו הבסיסית של כל ילד לחיים בריאים ולהעניק לכל ילדי ישראל רפואה מתקדמת, יצירתית ופורצת דרך".

אות בן-גוריון לשנת תשפ"ב הוענק לד"ר אפרת ברון הרלב, מנהלת מרכז שניידר, שנבחרה לאחת מעשרה אנשים שתורמו תרומה יוצאת דופן לקהילה ולאנושות בתחומים מגוונים.

האות הוענק במעמד נשיא המדינה ורעייתו במסגרת יום האזכרה הממלכתי לדוד בן-גוריון - יום שבו אוניברסיטת בן-גוריון בנגב מוקירה אנשים מעוררי השראה, המקיימים את מורשת ראש הממשלה הראשון ומרחיבים את גבולות המעורבות, הנתינה והידע האנושי. יתר מקבלי האות לשנה זו הם אלוף (מיל') עמוס ידלין, שולי מועלם-רפאלי, פרופ' יוסף מזרחי, רידא מסארוה, ד"ר רון צבר, עו"ד מינה קלמן-חדד, פרופ' ברכה רגר, גבריאל תמן ז"ל ותיאטרון באר-שבע. אוניברסיטת בן-גוריון בחרה להעניק את אות ההערכה לד"ר ברון הרלב על שהקדישה את מיטב שנותיה לקידום שירותי הבריאות, על מחויבותה ומסירותה

רק בשניידר: מרפאת שד לילדות ונערות

"הטיפול במחלות שד באוכלוסייה הצעירה שונה מהותית מהטיפול באוכלוסייה הבוגרת בהיבט הרפואי, הרגשי-פסיכולוגי והסביבתי", מציינ ד"ר אושר כהן, מרכז תחום אונקולוגיה כירורגית במרכז שניידר

צעירות שלא השלימו את התפתחותן הגופנית, מכיוון שהדבר עלול לפגוע קשות ברקמת השד. מסכם ד"ר קרברושיץ, מנהל המערך הכירורגי: "לרופאי הילדים בקהילה לא הייתה עד כה כתובת ברורה להפנות אליה את המטופלות הצעירות שמגיעות עם בעיות בשד. המטופלות הללו היו מופנות למרפאת כירורגית ילדים כללית, למרפאת שד מבוגרים וכן למרפאות נשים, פלסטיקה או אנדוקרינולוגיה, ורבות מהנערות היו מגיעות לאבחון באיחור רב בשל תחושות בושה וחרדה. קיומה של מרפאת שד ייעודית לילדות ונערות חשובה מאוד, לא רק לאור המומחיות והמעטפת שיש כאן בשניידר, אלא גם בשל הסביבה המרגיעה והתומכת של בית חולים לילדים".

מבעוד מועד. אנו מתמקדים בזיהוי אוכלוסיות בסיכון, באבחנה ובטיפול בגיל הצעיר באספקט הרפואי-כירורגי ולא באוריינטציה אסתטית". המרפאה מאוישת על ידי רופאים מומחים מהמערך הכירורגי במרכז שניידר בראשותו של ד"ר דרגן קרברושיץ, אשר התמחו בכירורגיה של מחלות השד, והיא פועלת בשיתוף פעולה עם מכוני השד בבילנסון על מנת לאפשר מעטפת מלאה בתחומי הדימות והפתולוגיה. "הטיפול במחלות שד באוכלוסייה הצעירה שונה מהותית מהטיפול באוכלוסייה הבוגרת בהיבט הרפואי, הרגשי-פסיכולוגי והסביבתי", מציינ ד"ר כהן, "האווירה במרפאה ידידותית ומותאמת לגיל, ואנו משתמשים בשיטות אבחון מותאמות לנערות - למשל, נימנע מלשלוח לביופסיה ילדות

מחקר ראשוני שנערך לאחרונה במרכז שניידר מצא שכוחות גבוהה של גושים בשני השדיים בקרב נערות שמגיעות לטיפול. כ-50 אחוז מהנערות שפנו למרפאה עם חשד לגוש, נמצאו עם ריבוי גושים. כדי לתת מענה לכך ולמחלות שד אחרות כמו זיהומים שונים, הוקמה במחלקה לכירורגיה במרכז שניידר מרפאת שד לילדות ונערות, ייחודית מסוגה בארץ, המעניקה שירות למטופלות מכלל קופות החולים. "לצד סרטן השד שפוגע בעיקר בנשים, קיימות גם מחלות שד אחרות אשר שכיחות למדי בקרב ילדות ונערות וקיימות באופן נדיר גם בבנים", אומר ד"ר אושר כהן, מרכז תחום אונקולוגיה כירורגית במרכז שניידר, "מחלות אלו אומנם אינן מסכנות חיים אך חשוב לאבחן אותן, לטפל ולעקוב אחריהן

חדש במכון להתפתחות הילד: אבחון וטיפול נפשי לגיל הרך

המכון מציע שירות של אבחונים וטיפולים פסיכיאטריים לילדים עד גיל שש שנים, אשר הם והוריהם זקוקים למענה רגשי מורכב

ד"ר לי סלע

שקיימת פגיעה ביכולתו של הילד לתפקד בהתאם לגילו ולרמתו ההתפתחותית, יש חשיבות רבה לטיפול המוקדם. שילוב של שירות פסיכיאטרי במכון להתפתחות הילד מחזק את המענה האינטגרטיבי שניתן במכון וכולל את תחומי הנוירולוגיה ההתפתחותית, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת, פיזיותרפיה ותזונה. השירות ניתן לילדים המופנים מתוך המכון, מיחידות שונות בבית החולים ומהקהילה, ומיועד למבטחי כלל קופות החולים.

רואה חשיבות בטיפול מניעתי במצבים שבהם יש השפעה על התפקוד ההורי בשל הפרעות פסיכיאטריות הוריות, כגון דיכאון לאחר לידה או הפרעה פוסט טראומטית. פסיכיאטריה של הגיל הרך הוא תחום שצובר תאוצה בשנים האחרונות, עקב מודעות גבוהה יותר בקרב צוותים מטפלים ומשפחות, ועם זאת קיים מחסור במסגרות הנותנות מענה בתחום זה. בבסיסה של הפסיכיאטריה של הגיל הרך ניצבת ההבנה שילדים בכל גיל עשויים לחוות כאב נפשי ולבטא מצוקה, ולתופעות אלו עלולות להיות השפעות ארוכות טווח על בריאותם הנפשית. לילדים דרכים מגוונות לבטא את המצוקה, כגון כבי ממושך, קשיי שינה, הפרעות באכילה, קושי בקבלת סמכות, חרדה ואף התנהגות אלימה כלפי עצמם או כלפי סביבתם. המצוקה עלולה להיגרם ממאפיין מולד או נרכש של הילד, ממאפיין של ההורה והקשר עמו או ממאפיין של הסביבה. לעיתים מספיק פער משמעותי בין המזג של הילד וההורה על מנת לגרום מצוקה, שתתבטא בסימפטום אצל הילד. במצבים שבהם נגרמת מצוקה משמעותית לילד או למשפחתו, או

במכון להתפתחות הילד במרכז שניידר הוקם שירות פסיכיאטרי לגיל הרך, שבמסגרתו מאובחנים ומטופלים תינוקות וילדים עד גיל שש. את השירות מובילה ד"ר לי סלע, פסיכיאטריה ילדים ונוער שהצטרפה לצוות המכון בראשותה של ד"ר תמי שטיינברג. ד"ר סלע התמחתה במרכז הרפואי גהה והיא בעלת תואר שני בנוירוביולוגיה ממכון ויצמן. כל ילד המופנה לשירות עובר תהליך הערכה פסיכיאטרית, הנעשית בשיתוף פעולה עם צוות הפסיכולוגיות של המכון בראשות דגנית בן ניסן. לאחר ההערכה נבנית תוכנית טיפולית, לרוב בגישה כוללת דיאדית/טריאדית (עם אחד ההורים או עם שניהם), תוך התחשבות במכלול הגורמים המשפיעים על מצבו הרגשי של הילד, בהם גורמים רפואיים, סביבתיים משפחתיים וגנטיים. השירות החדש נותן מענה לילדים עם אבחנות פסיכיאטריות מגוונות, ובהן הפרעה על הספקטרום האוטיסטי, הפרעות בקשר הורה-ילד, הפרעת קשב וריכוז, הפרעות חרדה, הפרעות מצב רוח, הפרעות טראומה ופוסט טראומה רפואית, הפרעה טורדנית כפייתית והפרעות שינה, אכילה ובכי. בנוסף, הצוות

עליית מדרגה בדוגמה האישית

לעודד עלייה וירידה במדרגות במקום שימוש במעלית. במסגרת הקמפיין התקיימו גם הרצאות (פרונטליות ובזום) של מומחי בית החולים להורים מפתח תקווה ומהסביבה, בנושאים שונים כמו תזונת ילדים, אלרגיות בילדים, עזרה ראשונה, הפרעות אכילה בילדים ובני נוער ועוד.

כחלק משיתוף פעולה לקידום אורח חיים בריא בין מרכז שניידר לעיריית פתח תקווה, צולמו אנשי צוות משניידר בעת פעילות ספורטיבית ותמונותיהם פורסמו על שילוט חוצות ברחבי העיר, על גבי מסכים דיגיטליים, ברשתות החברתיות וכן על קירות בית החולים - כל זאת בשיתוף היחידה לתזונה ודיאטה, במטרה

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
מרכז שניידר לילדים (Schneider Children's Medical Center of Israel)

במקום מעליות בחרו במדרגות

בשניידר מקדמים אורח חיים בריא

מיכל זאדה
אחות במרכז שניידר
משחקת כדורשת

בשיתוף עיריית פתח תקווה
והיחידה לתזונה ודיאטה במרכז שניידר

פגייה בקליק: כי להורים, ידע זה כוח

בסוף שנת 2021 השיקה מחלקת הפגים והיילודים את פרויקט "פגייה בקליק", שמטרתו הנגשת מידע להורים שתינוקם מאושפז בפגייה.

פגייה בקליק

ההורים מקבלים מסרון עם קישור, המפנה לדפי המידע הנמצאים באתר האינטרנט של בית החולים, וכך מוצג להם ישירות בסמארטפון מידע עדכני אודות הפגייה, מתן חלב אם, ביצוע קנגורו (טיפול הורי באמצעות מגע עור לעור), החייה בתינוקות ועוד. הנגשת המידע בדרך זו מאפשרת זמינות מיידית להורה ללא צורך בהדפסה. לדפי המידע ניתן להגיע גם על ידי שימוש בסרי קוד ברקוד (QR), המופיע על גלוית שם התינוק (שנמצאת על מיטתו) ובפוסטרים התלויים בפגייה. את הפרויקט יזמה חנינה מור, אחות ויועצת הנקה בפגייה, המרכזת את תחום ההנקה בבית החולים, בשי תוף עם ענבל קלברס, גרפיקאית ורכזת האינטרנט מיחידת השיווק והדוברות של בית החולים.

אומנות למען הבריאות

תערוכת אומנות המציגה עבודות של ילדים שאושפזו במסגרת המערך לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר, מוצגת במחלקת אשפוז ד' ופותחת צוהר לעולמם הפנימי. חלק מהעבודות משתקפות מעד למסכים בשדרת האמנות שבמסדרון הכניסה לבית החולים, ומאפשרות למבקרים טעימה מהיצירה המתקיימת בשגרת חייהם של הילדים,

בהנחיית צוות המרכז החינוכי, המורים לאומנות ומנחים מקצועיים. "בעבודתנו עם ילדים מאושפזים אנו חושפים אותם לחומרים שונים ומעוררים את דמיונם ואת יכולת היצירה שלהם", אומרת משכית גילן שוחט, מנהלת המרכז החינוכי, "טכניקות שונות של יצירה כציור, צילום, קולאז' ועוד, לצד היכרות עם אומנים ועם יצירות שונות, מעשירות את הילדים וחושפות אותם לעולם רב תרבותי עשיר ומגוון. בתקופה מורכבת בחיי הילד המאושפז, היכולת לאפשר לו ביטוי עצמי באמצעות האומנות היא בעלת ערך רב מאוד, מעצימה ומסייעת לתהליך ההחלמה".

טכנולוגיה וקיימות במרכז החינוכי

במרכז החינוכי בשניידר, בית הספר לילדים מאושפזים, קיימות תוכניות ייעודיות הנעזרות בכלים דיגיטליים כדי להנגיש לילדים היבטים חינוכיים וחוויתיים, מבוססי טכנולוגיות מתקדמות

לומדות בשיתוף HIT

כחלק מהעשייה הדיגיטלית והטכנולוגית במרכז החינוכי, מתקיים מזה מספר שנים שיתוף פעולה עם HIT - המכון הטכנולוגי בחולון. בשנת הלימודים תשפ"א גובשו ארבע תוכניות משותפות עם המכון, כאשר שלוש מהן מבוססות על תוכנה לימודית (לומדה), במטרה להכין את הילדים לקראת פרוצדורות רפואיות. הפרוצדורות שנבחרו לפעילות זו הן השתלת כליה, השתלת מח עצם והשתלת כבד. התוכן המועבר בלומדות הללו מונגש לילדים ומעביר להם ידע רלוונטי בשפתם, תוך מתן מענה לצרכיהם הרגשיים וזאת לצד דיאלוג חינוכי המתקיים לאורך כל השימוש בלומדה בין הילדים לבין צוות המרכז החינוכי.

אפליקציית "הרגליזה"

תוכנית נוספת בשיתוף HIT הינה אפליקציית ייעודית, שנבנתה בשיתוף הצוות הסייעות והדיאטנית במחלקת הדיאליזה, במטרה להקנות הרגלי אכילה ואורח חיים מותאם לילדים המקבלים טיפול דיאליזה בבית החולים. האפליקציה, שזכתה לשם "הרגליזה", בנויה כך שהילד מכניס למערכת את הנתונים האישיים של התזונה שלו ומנהל רישום ביחד עם הצוות החינוכי, הדיאטנית והסייעות. בדרך זו מתקיים שיח מתמיד בנושא חשיבות השמירה על אורח חיים בריא ומותאם. ככל שהילד שומר על הכללים, יש לו אפשרות להרחיב ולשכלל את התהליך.

הדפסה בממד הירוק

כלי חדשני נוסף המצוי במרכז החינוכי ופותח בפני הילדים אפשרויות חדשות, הוא מדפסת תלת ממד המותקנת במרכז ומאפשרת הדפסה של תוצרים מגוונים לבחירת הילדים (בתמונה: דגם של תא מודפס בתלת ממד). בין השאר ניתן לייצר במדפסת דגמי איברים, לדמות תהליכים פיזיולוגיים בהקשר של לימוד גוף האדם בכלל ולתווך מצבים רפואיים לילדים המאושפזים, על מנת להכין אותם לקראת פרוצדורות רפואיות ולחזק את ההבנה של מצבם הרפואי. חומרי הגלם להדפסה מיוצרים מחומרים טבעיים ומתכלים, תוך שמירה על איכות הסביבה. בכך מועבר לילדים מסר נוסף של קיימות והגנה על איכות הסביבה. השימוש במדפסת התלת ממד מעודד את הילדים לחשיבה יצירתית, להפעלת הדמיון, לחשיבה מחוץ לקופסה וללקיחת חלק בשמירה על כדור הארץ, ובכך תורם להעצמה שלהם בהיבטים רבים.

"רנדוו" – מפגש פסגה של טכניקות לתיקון מום נדיר בתינוקת קטנה

ניתוח לתיקון מום מסכן חיים, הגורם לגלישה של הקיבה לחלל בית החזה, בוצע בתינוקת בת חודש וחצי תוך שילוב טכניקות מתקדמות מתחומי הגסטרואנטרולוגיה והכירורגיה ומערכת חדשנית לניטור לחץ גז

מנתחים את התינוקת הקטנטנה

מום נדיר במערכת העיכול, שזוהה בתינוקת קטנטנה וסיכן את חייה, תוקן על ידי מומחי שניידר בניתוח מורכב שבמהלכו נעשה לראשונה שימוש במערכת חדשנית לניטור לחץ הגז המזרם לחלל הבטן. מדובר במערכת המאפשרת לשמור על לחץ קבוע וניטור לאורך כל הניתוח, במטרה להפחית את הספיגה הממושכת של פחמן דו חמצני לרקמות הגוף הרכות.

הניתוח, בת כחודש וחצי ובמשקל של שלושה קילוגרמים, הגיעה למרכז שניידר בעקבות ירידה הדרגתית במשקל וריבוי הקאות, שהחלו מייד לאחר לידתה. במעקב אחר בדיקות ההדמיה הועלה החשד כי היא סובלת מפגם בהתפתחות הסרעפת, הנוצר במהלך ההיריון וגורם לכך שחלק מן הקיבה גולש מחלל הבטן לתוך חלל בית החזה ובתוך כך לוחץ על הלב והריאות. בעיה זו עלולה לגרום לאי עלייה במשקל, להקאות ואף להתהוות תסביב הקיבה – מצב חירום מסוכן העלול ליצור נמק ולסכן חיים.

עם הגעתה של התינוקת למחלקה הכירורגית החליט הצוות בראשות מנהל המחלקה, ד"ר דרגן קרברושיץ, על ביצוע ניתוח לתיקון הפגם בסרעפת בגישה זעיר פולשנית, המונעת את הצורך בפתיחת הבטן ומאפשרת התאוששות מהירה יותר ואשפוז קצר יותר. מכיוון שמטופלים בגילאים קטנים כאלו ובמשקלים נמוכים חשופים לתונותיות לחץ הגז בניתוחים המבוצעים בגישה זעיר פולשנית, באופן

משמעותי יותר מאשר במבוגרים, הוחלט לעשות שימוש במערכת המתקדמת לניטור לחץ הגז המזרם לחלל הבטן, שיושמה כאמור לראשונה במהלך ניתוח במרכז שניידר. הפעולה המורכבת, שתוכננה לפרטי פרטים, בוצעה תוך שילוב בין טכניקות מתחום הכירורגיה והגסטרואנטרולוגיה, כאשר המפגש בין שתי הדיסציפלינות ("רנדוו") בא לידי ביטוי במצלמות שהופעלו יחדיו בחדר הניתוח – המצלמה הפרוסקופית, שבה נעשה שימוש בניתוחים זעיר פולשניים, והמצלמה הגסטרוסקופית המשמשת גם לניתוחי גסטרו, ששילובן בפעולה אחת איפשר אבחון וביצוע מדויקים. התינוקת עברה בדיקת גסטרוסקופיה תוך ניתוחית לוודא מיקום הקיבה על ידי ד"ר ארי סילברמינץ, רופא בכיר במכון לגסטרואנטרולוגיה, מחלות כבד ותזונה, וכן בדיקת שיקוף בליעה שבוצעה על ידי מכון ההדמיה לצורך וידוא מנח אנטומי תקין. הניתוח עצמו בוצע על ידי ד"ר דרגן קרברושיץ, ד"ר אנטסיה אלמוג וד"ר יעל דרזניק מהמחלקה הכירורגית, וכלל שיחרור הידבקויות בין הקיבה, קרום הלב והריאות, וכן שחזור אנטומי של הוושט והקיבה תוך תיקון הפגם בסרעפת. מהלך הניתוח נעשה תוך השגחה צמודה של מערך ההרדמה בראשות ד"ר ילנה צייטלין. הפעולה הסתיימה ללא סיבוכים, והתינוקת החלה לנשום בכוחות עצמה ולאכול כיממה לאחר הניתוח.

"השימוש שעשינו במערכת החדשנית לניטור לחץ הגז מהווה עליית מדרגה משמעותית בכל הקשור לשמירה מרבית על בריאות וביטחון המטופל במהלך הניתוח", סיכם ד"ר קרברושיץ, "אנו שמחים שהצלחנו, באמצעות עבודת צוות ושיתוף פעולה, לעזור לתינוקת ומשפחתה לעבור בהצלחה ניתוח מורכב כזה".

ד"ר דרגן קרברושיץ עם התינוקת והוריה

לראשונה בשניידר: ניתוח אפילפסיה במצב עירות בוצע בנערה מאקוודור

הניתוח התאפשר הודות לעמותת KIBS – Kids International Brain and Spinal Cord Surgery המביאה ילדים מרחבי העולם לניתוחים נירוכירורגים בישראל ללא עלות. בראש העמותה עומד ד"ר אמיר קרשנוביץ', מנהל היחידה לנירוכירורגיה במרכז שניידר, שניתח את ברנדה בת ה-17 בהצלחה

היא הילדה השלישית שהגיעה לישראל במסגרת העמותה ועברה ניתוח נירוכירורגי מוצלח במרכז שניידר. בצד ד"ר קרשנוביץ' השתתפו בניתוח מומחים מתחומים שונים בבית החולים, שלקחו בחלק בהתנדבות מתוך תפיסה הומניטרית וביניהם ד"ר דרור קראוס, ד"ר תמי פלג, ד"ר עומר זרחי, ד"ר איוון נוביצקי ואמה אוריצקי, אחות חדר ניתוח. הניתוח נעשה תוך השגחה צמודה של מערך ההרדמה בראשות ד"ר ילנה צייטלין.

"מטרת הניתוח הייתה להסיר כמה שיותר מהאזור שגורם לפרכוסים במוח, תוך שימור אזורים הקשורים לשפה ודיבור", אומר ד"ר קרשנוביץ', "הדרך הבטיחותית ביותר להימנע מפגיעה בתפקודים חיוניים היא לקבל תוך כדי הניתוח תגובות מהמטופל, דבר הניתן לביצוע מכיוון שברקמת המוח אין תחושת כאב. במהלך הניתוח שאלנו את ברנדה שאלות קוגניטיביות בסיסיות על מנת לוודא שלא נגרם כל נזק. לאורך הניתוח כולו, היא חוברת למכשיר ECOG, המבצע בדיקת EEG שניטרת את הפעילות החשמלית במוחה".

אפילפסיה היא הפרעה נירולוגית במערכת העצבים המרכזית, הגורמת לפרכוסים הנובעים מפעילות עודפת וחריגה של תאי עצב בקליפת המוח. בישראל, אחד מכל מאה איש חולה באפילפסיה. "לניתוחים מסוג זה 90 אחוזי הצלחה בריפוי התקפים אפילפטיים ללא השארת נזק, ואני שמח וגאה שהצלחנו להביא את ברנדה לארץ ולהעניק לה טיפול שישינה את חייה מקצה לקצה", מסכם ד"ר קרשנוביץ', "טיפול בילדים ממשפחות מחוסרי יכולת כמו ברנדה מתכתב בדיוק עם החזון של מרכז שניידר לטפל בכל ילד וילדה ולהוות גשר בין כל העמים".

ד"ר אמיר קרשנוביץ' עם ברנדה והוריה

KIBS, המביאה ילדים מרחבי העולם לניתוחים נירוכירורגיים בישראל, היא הגיעה למרכז שניידר בתקווה לקבל את חייה בחזרה. את ברנדה ניתח ד"ר אמיר קרשנוביץ', מנהל היחידה לנירוכירורגיה, העומד בראש עמותת KIBS שאותה הקים ביחד עם אשתו הילה. כליד מקסיקו, הוא תיקשר עם הנערה ומשפחתה בספרדית, דבר שסייע מאוד בתהליך. ברנדה

בפעם הראשונה במרכז שניידר נערך ניתוח נירוכירורגי לריפוי אפילפסיה בעת שהמטופלת מצויה במצב עירות. הניתוח המורכב, שנמשך כארבע שעות, בוצע בברנדה, נערה בת 17 מאקוודור, הסובלת מפרכוסים מזה כחמש שנים בעקבות מום בכלי הדם. לפני מספר חודשים עברה ברנדה ניתוח שלא צלח בקולומביה, בניסיון לרפא את האפילפסיה הקשה שלה. באמצעות עמותת

חדש בשירות לתיקון עיוותי גולגולת בתינוקות

לצוות המעניק את הטיפול הייחודי, המשלב נירוכירורגיה וכירורגיה פלסטית, הצטרף האורתודונט ישי שאקארצי

טיפול ייחודי לתינוקות, המשפר משמעותית עיוותים בגולגולת ואסימטריה במבנה הראש, מיושם במרכז שניידר לראשונה בישראל באמצעות קסדות המותאמות אישית לכל תינוק על פי מידותיו. את הטיפול החדש מובילים שני מומחים, שעבדו מספר שנים כרופאים בכירים בבתי חולים לילדים בארה"ב והביאו משם למרכז שניידר את שיטת הטיפול החדשנית - ד"ר אמיר קרשנוביץ', מנהל היחידה לנירוכירורגיה, וד"ר אסף אולשינקה, כיורג פלסטי בכיר ומומחה בכירורגיה קרניופציאלית ביחידה לכירורגיה פלסטית. למרפאת הקסדות הצטרף לאחרונה ישי שאקארצי, אורתודונט מוסמך מטעם המועצה האמריקאית לאורתודונטיקה ובעל תואר B.S.c מ-St. Petersburg College בפלורידה, ארה"ב.

עיוותים ואסימטריה בגולגולת אצל תינוקות נגרמים לרוב כתוצאה מפליגיוצפליה תנוחתית - השטחה של הראש באחד הצדדים או בשניהם, מאחורה, כתוצאה מלחץ לא סימטרי (תופעה שממנה סובלים בין 10 ל-20 אחוזים מכלל היילודים). ובשינוי נמוכה יותר, בשל קרניוסינוטוזיס - איחוי מוקדם של התפרים המחברים בין העצמות השונות בגולגולת. אחד מתוך 3,000 ילודים סובל ממצב נדיר זה, המחייב התערבות כירורגית בגיל מוקדם מאוד על מנת להפחית לחץ תוך גולגולת, הפרעות בראייה, והפרעות נירוכירורגיות וסיכוי לנזק בהתפתחות המוח בנוסף לפגם האסתטי הבולט במקרים אלו.

הטיפול הניתן לתינוקות באמצעות קסדות מותאמות אישית נמצא בשימוש כבר מספר שנים במרכזים רפואיים לילדים המובילים בעולם. הוא ניתן בארץ בלעדית בשניידר וכרוך בתשלום.

יאן-אל בן השמונה חודשים, בעת הטיפול בקסדה

חדש בשניידר: נירופידבק לטיפול ל-ADHD

טיפול חדשני בקשיי קשב וריכוז יצא לדרך על בסיס מחקר, שנערך במחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר ומצא כי הטיפול בכלי זה יעיל באופן מובהק בשיפור מדדי קשב והיפראקטיביות

טיפול בנירופידבק. תמונת אילוסטרציה

איך כל זה קשור לבעיות קשב וריכוז?

"האזורים הקדמיים של המוח אחראים על פונקציות ניהוליות, משאבי קשב ויכולת לעשות אינהיביציה רגשית והתנהגותית (ביחד עם אזורים נוספים). ילדים עם קשיי קשב וריכוז מתקשים לעיתים קרובות במטלות ארגון יומיומיות ובויסות התנהגות, ולעיתים מפגינים אימפולסיביות והיפראקטיביות. אימון של האזורים הללו מחזק את יכולתו של המוח לווסת את עצמו, לייעל הקצאת משאבים, וכן לסנן, לארגן ולמקד את עבודתם של אזורים נוספים במוח".

כמה זמן נמשך הטיפול, והאם הוא מועיל לאורך זמן?

"בתום כעשרים מפגשים, המתקיימים בתדירות של פעמיים בשבוע, המוח לומד ומטמיע את השינוי. מרגע שהדפוס החדש הוטמע הוא נחקק, והחיזוקים שבעבר ניתנו למוח במסגרת מפגשי הטיפול מוחלפים בחיזוקים שהילד מקבל בעולם האמיתי - מההורים, המורים והחברים. הטיפול אינו מחולל שינויים דרסטיים במבנה או בחייוט של המוח. אנו משערים כי הוא מספק למוח את הגמישות הנדרשת כדי שיוכל לפתח אסטרטגיות חדשות להתנהלות ולהתמודדות עם המטלות והאתגרים השונים".

האם מדובר בפריצת דרך בטיפול ב-ADHD?

"אנו אכן מאמינים שיש כאן בשורה טיפולית, ובעיקר שמחים לגלות שישנם טיפולים נוספים שניתן להציע לילדים אלו, בנוסף לטיפול התרופתי שלעיתים אינו מספיק יעיל עבורם או שהם אינם מעוניינים בו. עם זאת חשוב לומר שמדובר במחקר ראשון מסוגו בישראל, ונדרש כמובן להמשיך מחקר בכדי להעמיק את הבנתנו לגבי יעילות הטיפול וגם כדי ללמוד את מגבלותיו".

איך והיכן ניתן לקבל את הטיפול?

"ניתן לקבל את הטיפול במרכז שניידר, במרפאה לרפואה פסיכולוגית, כטיפול מחוץ לסל ובעלות מופחתת, במסגרת המרפאה לטיפול מערכתי ב-ADHD המנוהלת על ידי אירית שור ספיר. מרפאת ADHD היא חלק מהמרפאה לרפואה פסיכולוגית המנוהלת על ידי ד"ר נועה בן ארויה וד"ר אורית קריספין, תחת המעטפת של המחלקה לרפואה פסיכולוגית בניהולה של פרופ' סילבנה פינג. לפרטים ולתיאום יש להתקשר לטל' 03-9253186".

מחקר שהסתיים לאחרונה במרכז שניידר מניב בימים אלה שיטת טיפול חדשה לבעיות קשב וריכוז בילדים ובבני נוער. המחקר רחב ההיקף נערך במרפאת ADHD במחלקה לרפואה פסיכולוגית בבית החולים, בהובלת הפסיכולוגית אירית שור ספיר ובתמיכת עמותת "ילדים שלנו". כחלק מבחינת יעילותן של שיטות טיפול שונות בילדים עם הפרעת קשב וריכוז, נמצא כי הטיפול בנירופידבק יעיל באופן מובהק לשיפור הפרעת ADHD של הילד, ובמדדים מסוימים הוא יעיל לא פחות מאשר טיפול תרופתי. בין השאר נמצא שיפור מובהק במדד קשב ובמדד היפראקטיביות, כאשר לאחר הטיפול בנירופידבק הילדים יכלו להתרכז טוב יותר והיו פחות אימפולסיביים ופחות היפראקטיביים. נירופידבק היא שיטת טיפול שבה מלמדים את מוחו של המטופל לעבוד ביתר יעילות בעזרת משב המתקבל בזמן אמיתי מקריאת הפעילות המוחית. "אחת הדרכים להתבוננות במוח היא דרך הפעילות המטבולית שלו, או במילים אחרות, בחינה של כמות הדם המוחצן שמגיע לאזורים מסוימים במוח", מסבירה אירית שור ספיר, "ככל שלאזור מסוים במוח מגיע יותר דם מוחצן, כך אזור זה עובד חזק יותר. לשם כך אנו משתמשים בשיטת טיפול נירופידבק הנקראת HEG (Hemoencephalography), שבמהלכה אנו עוקבים אחר כמות הדם המוחצן הזורם באונה הפרה-פונטלית במוח, ובו בזמן מאמנים את המוח להפעיל אזור זה באופן יעיל יותר ומלמדים אותו דפוסי התנהגות חדשים".

כיצד מתבצע הטיפול?

"בזמן הטיפול הילד צופה במסך מחשב, כאשר רצועה ועליה חיישן כרוכה סביב ראשו. החיישן קורא את הפעילות המוחית ומציג אותה על גבי המסך. הפעילות יכולה להיראות כעמודה צבעונית המשנה את גובהה, כדמות המתקדמת במסלול או כסרטון אנימציה. משימתו של הילד היא לגרום לדמות לעלות במעלה הר, או לאפשר לסרטון להתקדם בהירות וללא קטיעות. מטרת המשימה היא להגביר את כמות הדם המוחצן הזורם באזורים הקדמיים של המוח. הצלחה במשימה מהווה משוב חיובי או 'פרס' למטופל, ובו בזמן משוב חיובי למוחו. המטופל יוצא מהמפגש עם תחושת סיפוק, מוחו לומד לעבוד ביתר יעילות ובכך מביא בהדרגה להפחתת הסימפטומים בהם אנו רוצים לטפל".

רפואה מותאמת אישית ביחידה להשתלות מח עצם במרכז שניידר

חדש בשניידר: טיפול פורץ דרך לילדים הנמצאים בתהליך השתלת מח עצם וסובלים מזיהומים ויראליים

לגרום נזק לאיברים הבריאים של הילד. מדובר בטיפול פשוט ביותר מבחינת המטופל, הניתן במסגרת המרפאה, ועם זאת מהווה מהפכה של ממש בתחום המלחמה בזיהומים במטופלים מדוכאי חיסון.

שינוי דרמטי ביכולות הטיפול

המערכת החדשה שהושקה במרכז שניידר, CCS (Cytokine Capture System), דורשת ציוד טכנולוגי מתוחכם לצד יכולת מעבדתית גבוהה. לאחר שצוות המעבדה לעיבוד תאי אב עבר תהליך הכשרה אינטנסיבי ללימוד השימוש במערכת, נרכשו לאחרונה שני מכשירים נוספים המרחיבים באופן דרמטי את היכולת להעניק טיפולים חדשניים: מערכת ה-PRODIGY, שעליה מבוצעת הפרוצדורה של בידוד התאים, ומכשיר ה-Macsquant analyzer שיביא להנגשה נוספת של טיפול מציל חיים זה. שני המכשירים נרכשו הודות לתרומת עמותת נאמני מרכז שניידר (ראו ידיעה בעמ' 31). המעבדה לעיבוד מח עצם ותאי אב, הפועלת במסגרת היחידה להשתלות מח עצם במרכז שניידר בראשות ד"ר ירמיהו שטיין, היא אחת המעבדות המובילות בארץ לעיבוד תאי אב. ביחידה להשתלות מח עצם בשניידר מטופלים מדי שנה כ-50 תינוקות, ילדים ובני נוער מכל רחבי הארץ בתוצאות דומות לאלו של המרכזים המובילים בעולם.

ותקינה. בהעדר תגובה חיסונית משמעותית, המתווכת על ידי תאים ספציפיים הידועים כלימפוציטים מסוג T, זיהומים ויראליים עשויים לגרום לחולי משמעותי ואף למוות באוכלוסייה פגיעה זו של ילדים מושתלי מח עצם. על מנת לשחזר מערכת חיסונית תקינה, ניתן לבדד לימפוציטים מסוג T מהדם של תורמי מח העצם ולהעביר אותם למושתל - אך פרוצדורה זו עלולה להיות מסוכנת, שכן לימפוציטים אלו יכולים לגרום לתקיפה חיסונית של איברי המושתל, תופעה הידועה כמחלת השתל כנגד המאכסן (GVHD).

התאים תוכנתו נגד הווירוס

הטיפול החדשני הופך בימים אלה למציאות בזכות עבודתם המדויקת והמקצועית של עובדי המעבדה ביחידה להשתלות מח עצם בניהולה של ד"ר מיכל פרל-יפה. "ההתקדמות בטכנולוגיות של טיפולים תאיים מאפשרת כיום טיפולים שעד לאחרונה נחשבו דמיוניים", אומר ד"ר אסף ינר מהיחידה להשתלות מח עצם והמעבדה לעיבוד תאי אב במרכז שניידר, "על ידי שימוש בטכנולוגיות מעבדה מתקדמות, ניתן כיום לבדד מדם תורמי מח העצם לימפוציטים מסוג T ספציפיים, אשר תוכנתו להילחם כנגד וירוס מסוים ונטרלו מהיכולת לתקוף תאים של המושתל. לאחר שתאים אלו ניתנים למושתל הם מבצעים את התפקיד שאליו תוכנתו: מלחמה בוורוס הספציפי וניקוי הגוף ממנו, מבלי

מערכת טכנולוגית חדשנית החלה לפעול לאחרונה ביחידה להשתלות מח עצם במרכז שניידר, הפועלת במסגרת המערך ההמטולוגי-אונקולוגי בראשות פרופ' שי יזרעאלי. המערכת מאפשרת טיפול ייחודי בתאי T אנטי ויראליים לילדים מדוכאי חיסון, הנמצאים בתהליך השתלת מח עצם וסובלים מזיהומים ויראליים. באמצעות טיפול זה ניתן לבדד מדמו של תורם מח העצם תאים ספציפיים, הנלחמים בוורוס המסוים שאיתו מתמודד הילד המושתל, ובכך לאפשר לו החלמה מהווירוס עד לשחזור מערכת חיסונית תפקודית. בתחילת שנת 2022, בפעם הראשונה בישראל, בודדו במרכז שניידר תאים בשיטה זו וניתנו לתינוקות בת חצי שנה, אשר סבלו מזיהום ויראלי מסכן חיים לאחר השתלת מח עצם. שישה שבועות לאחר מכן לא נמצאה כל עדות מולקולרית לזיהום הוויראלי בדמה של התינוקות. מבחינה קלינית היא החלימה לחלוטין, ולאורך כל התקופה נמצאה בביתה ולא באשפוז.

לשחזר את מערכת החיסון

מדובר בטיפול פורץ דרך, לאור העובדה שאחת המגבלות העיקריות של השתלת מח עצם הינה הדיכוי החיסוני של הילדים המטופלים והזיהומים הקשים העלולים להיגרם בעקבותיו. בעוד שזיהומים חידקיים ופטרייתיים ניתן לרפא על ידי טיפול אנטיביוטי, זיהומים ויראליים רבים אינם יכולים להירפא ללא שחזור מערכת חיסונית תפקודית

ד"ר לימור חורב עזריה, אחראית ניהול האיות במעבדת השתלת מח עצם, וד"ר מיכל פרל-יפה, מנהלת מעבדת השתלת מח עצם

בקו הראשון של ניתוחי מערכת העיכול

ניתוח לתיקון מום במערכת העיכול במסגרת השבוע הקולורקטלי במרכז שניידר

בארץ ובתוצאות טובות, לרווחת המטופלים שלנו ובני משפחותיהם". הקשר בין ד"ר לווית למחלקה הכירורגית בשניידר מתקיים כבר יותר מעשר שנים. בסיועו נבנה בבית החולים שירות כירורגי יוצא דופן בתחום של מומים קולורקטליים וכירורגיה קולורקטלית בילדים. במהלך תקופה זו עובדים המנתחים במחלקה בשיתוף פעולה עם המומחה האמריקני ונהנים מעזרתו במקרים נדירים ומורכבים. במסגרת ביקורו הנוכחי של ד"ר לווית אירח מרכז שניידר מפגש הורים, בשיתוף פעולה בין המערך הכירורגי בשניידר לבין המחלקה לכירורגיית ילדים בשערי צדק. באירוע נכחו יותר ממאה הורים לילדים עם מחלת הירשפרונג ומומים קולורקטליים אחרים, שהאזינו להרצאות של רופאים מומחים ושל אנשי מקצועות הבריאות ממרכז שניידר. במקביל לכך הוזמנה ד"ר סמוק להעביר וובינר במסגרת European Reference Network - רשת אירופאית וירטואלית, העוסקת במחקר מחלות הנובעות ממומים נדירים. הרצאתה של ד"ר סמוק בנושא חריץ פרינאלי סקרה את הטיפול במום מולד נדיר זה, נצפתה על ידי רופאים רבים ביבשת וזכתה לביקורות טובות.

כירורגיה קולורקטלית עוסקת בניתוחים של מערכת העיכול - וכאשר מדובר בילדים, עיקר עיסוקה הוא תיקון של מומים מולדים באיברים אלו. במסגרת "השבוע הקולורקטלי" שנערך לאחרונה בשניידר נערכה סדנה ייחודית שאירחה את ד"ר מרק לווית, כירורג ילדים בעל שם עולמי בתחום זה מבית החולים הלאומי לילדים בוושינגטון די.סי. במהלך הסדנה בוצעו במערך הכירורגי בשניידר שבעה ניתוחים של מערכת העיכול, חלקם מורכבים ונדירים ביותר, כאשר ד"ר לווית לוקח בהם חלק ומלווה את המנתחים הישראלים בהובלתה של ד"ר ענבל סמוק, מנהלת השירות הקולורקטלי במרכז שניידר. הניתוחים נערכו לאורך חמישה ימים רצופים, כאשר באחד הימים עלה הצוות לירושלים לבצע ניתוח לתיקון מום נדיר יחד עם ד"ר ירון ארמון בבית החולים שערי צדק. הניתוחים שודרו אונליין והוצגו בחדר המדיה שבמחלקה הכירורגית בשניידר, כך שרופאים ואנשי צוות רבים יכלו לצפות בהם בלייב. "בעבר הלא רחוק, מקרים כאלו היו נשלחים מהארץ לצפון אמריקה", מציין ד"ר דרגן קרברושיץ, מנהל המערך הכירורגי בשניידר, "אני גאה על כך שכעת אנו מבצעים את הניתוחים האלה

בפסגת הרפואה הדחופה בילדים

בילדים ובאירועי בקטרמיה בילדים שטופלו במלר"ד - אחת מהן עבודה רב מרכזית בארץ בהובלת צוות המלר"ד, והאחרות פרי עבודה של חוקרים במחלקה. את מלר"ד שניידר ייצגו בכנס ד"ר רון ברנט, מנהל המחלקה, רופאי המלר"ד ד"ר ניר סמואל וד"ר יוליה גימלרייך, וד"ר נעמה גולן, מתמחה ברפואת ילדים ממחלקת ילדים א' שהשתתפה במחקר המלר"ד. העבודות נעשו בעזרת רופאות המחלקה ד"ר מירב מור וד"ר גל אלטברג ובסיועו של חדר המחקר של שניידר והאנליסטית נוגה ניר.

ייצוג מרשים למרכז שניידר בכנס האירופאי לרפואה דחופה 2021, שנערך בליסבון שבפורטוגל: מלר"ד שניידר היה הגורם הישראלי היחיד בתחום רפואה דחופה ילדים, שהציג באירוע מאמרים ועבודות מקוריות. כמו כן, במהלך הכנס נפגשו רופאי המלר"ד עם עמיתים מהעולם, וסוכם על שותפויות במחקרים ובפרויקטים עתידיים. צוות שניידר הציג בכנס שלוש עבודות שהתקבלו כהרצאות ואחת כפוסטר, כולן פרי מחקרים של רופאי המחלקה לרפואה דחופה. העבודות שהוצגו עסקו בטרומב

צוות שעת הזהב

המחלקה לרפואה דחופה בשניידר היא "מיון מטפל", אליו מגיעים בכל יום כ-150 ילדים עם הוריהם המודאגים, לאבחון וטיפול במגוון מצבים דחופים – מחבלות קלות, דרך מחלות שהחמירו ועד להחייאות קריטיות. מנהל המלר"ד, **ד"ר רון ברנט**, לוקח אותנו אל מאחורי הקלעים של שער הכניסה לבית החולים

כלומר, משישה ילדים המגיעים למלר"ד, בממוצע רק אחד יאושפז. המטרה היא למקסם את הבירור כדי לקדם ככל הניתן את הטיפול ההמשכי – אם באשפוז, אם במרפאות החוץ שלנו ואם בקהילה. הרפואה שלנו מצוינת, אבל מכיוון שהמשאבים מצומצמים ביחס לכל יחידה מקבילה בעולם המערבי, עלינו להיות יעילים מאוד, מה עוד שהדרישות אצלנו שונות מרוב המחלקות האחרות בשניידר. למשל, במלר"ד יימצא תמיד לפחות רופא בכיר אחד בכל יום עד השעה 23:00, בימי שישי עד 21:00 וגם במוצאי שבת.

איך אתם משפרים את חוויית המטופל?

"אנחנו מבינים היטב את ההורים המודאגים, המצפים שנתרגש כמותם ונסתער מייד על הילד. לא קל להסביר שאנו מבצעים טריאז' מקצועי וקובעים סדר עדיפות לפי מצבו האמיתי של הילד. מה שנראה לנו כמובן מאליו, דורש הסברה ותיווך להורים. אנחנו מדרגים את הדחיפות של כל מטופל בסולם של 1 עד 5, מנטרים זמני המתנה, מציבים לעצמנו יעדים – למשל, שמטופל ייבדק על ידי אחות ממינית 12 דקות מהגעתו ויכנס לרופא בתוך שעתיים לכל היותר, ומקיימים מדי בוקר ישיבת צוות שבמהלכה בוחנים אם היו חריגות ומה ניתן לשפר. התבררנו בצוות סיעודי מקצועי וקשוב בהובלתה של אילנית פוזנסקי, בעובדת סוציאלית מצוינת כמו נירית פיין, ויש לנו מתאמי שירות נפלאים שמסתובבים בין המטופלים, מסייעים להפחתת לחץ וחרדה ותורמים מאוד לקשר עם ההורים. יש חשיבות רבה גם לעין החדה של צוות המזכירות הרפואיות, בראשותה של סמדר רגב. עירנות של מזכירה יכולה להסב את תשומת ליבנו לכך שהילד נראה רע מאוד, וכך לחסוך דקות קריטיות עד לטריאז'. עובדים פה כתף אל כתף מזכירות, אחיות, רופאים, עו"ס ומתאמי שירות – כולנו יחד צוות קו ראשון שקשוב למצוקות של הילדים וההורים ורתום להקל עליהם ככל האפשר."

מוטו חשוב הוא השאיפה להפחתת אשפוזים. אנו מאמינים שמקומו של הילד בבית, ולמרות שרואים את הילדים הכי חולים, עדיין מצליחים לשמור על אחוז האשפוז הנמוך בארץ – 1:6

איך השפיעה הקורונה על המלר"ד?

"השנתיים האחרונות אופיינו בתנודות גדולות. ב-2020 חלה ירידה משמעותית במספר ההגעות למלר"ד. הורים פחדו להידיבק, ולא פעם סיכנו בכך את הילדים. כדי להתמודד עם התופעה השקנו בשיא הקורונה קו חם להורים ויעצנו להם האם להגיע מייד, מחר בבוקר או לפנות לרופא בקהילה. בשנה האחרונה חוונו עומסים כבדים דווקא בקיץ, בעיקר בשל וירוס RSV שהגיע להפתעתנו בעונה החמה אחרי שנעדר בחורף הקודם, בדומה לשפעת שנגלמה בחורף הראשון של הקורונה וחזרה רק השנה. בכלל, הקורונה עדיין מציבה בפנינו הרבה סימני שאלה. הצוות שלנו משתתף במחקרים רב מרכזיים, שסוקרים את התחלואה בזמן הקורונה ומנסים לברר קשר עם מחלות אחרות כמו עלייה בתחלואת סוכרת בילדים."

מה משותף לאנשי הצוות? מה ה"דרייב" שלכם?

"בכל יום יש מקרים רבים שבהם התערבות שלנו עושה את ההבדל. החל מטיפול מהיר שכולם התקף אלרגיה או אסתמה, דרך פריקת מרפק שאנחנו מחזירים בחמש דקות ונפרדים מהילד עם 'כף' – ועד לטיפול בהפרעת קצב קשה, כאשר הילד מאבד דופק ואנחנו קופצים עליו כמו בסצנה מהקסדרה ER ומבצעים החייה מסובכת באותו חלון הזמן שאנשי הטראומה מכנים 'שעת הזהב' – הזמן שיקבע אם הילד יחיה או לא. זו עבודה בקצב גבוה שמתאימים לה אנשים 'בהיפר' אבל קרי רוח, שיועדים 'להחזיק כמה כדורים באוויר', שמסוגלים להבדיל מהר בין עיקר לטפל, כאלו שאינם נבהלים מקשיים ומעומס שרק הולך

54 אלף תינוקות, ילדים ובני נוער הגיעו בשנת 2021 יחד עם הוריהם למחלקה לרפואה דחופה (מלר"ד) במרכז שניידר. עבור רובם היה זה ביקור ראשון בבית החולים – חוויה לא פשוטה להורים שמגיעים עם ילד חולה או חבול, לרוב עם הפניה דחופה מהרופא בקהילה, כשהם חוששים מפני הלא נודע. "המחלקה שלנו היא שער הכניסה למרכז שניידר והמקום שבו מתקבע לא פעם רושם ראשוני מבית החולים", אומר ד"ר רון ברנט, מנהל המלר"ד, "כמיון מטפל", תפקידו אינו רק לאבחן מהר את הילד, לייצבו ולהפנותו להמשך טיפול, אלא גם להרגיע את ההורים ולדאוג שחוויית השירות של המשפחה תהיה טובה ככל האפשר."

כבר שנים שמלר"ד שניידר מנקז אליו, 24/7 ו-365 יום בשנה, מקרים דחופים מכל רחבי הארץ, בכלל זה ילדים עם בעיות רפואיות מורכבות. "כמלר"ד הילדים הגדול בארץ אנו רואים לא מעט ילדים מושתלי איברים וילדים עם מומי לב ועם מחלות אונקולוגיות, מטבוליות או נירולוגיות קשות, שנמצאים במעקב בשניידר ומגיעים אלינו בכל מצב של החמרה", אומר ד"ר ברנט, "לא פעם הורים מעדיפים להגיע לכאן גם מרחוק, לאור המוניטין והניסיון של מרכז שניידר."

ד"ר ברנט נכנס לתפקיד לפני כשנתיים, עם פרישתו של פרופ' יחזקאל ויסמן, מוותיקי בית החולים, שניהל את המחלקה 28 שנים. לאחר שעשה בשניידר את התמחותו ברפואת ילדים והתמחות על ברפואה דחופה, יצא ד"ר ברנט להשתלמות של שנתיים בטורונטו ושב למרכז שניידר עם התמחות ייחודית ב-Point Of Care UltraSound (POCUS) – אולטרסאונד נייד ליד מיטת הילד. הוא ממשיך לחקור וללמד את השימוש במכשיר בארץ ובחו"ל, ואף כיהן כנשיא P2Network, רשת בינלאומית של רופאים המובילים שימוש ב-POCUS ברפואה דחופה בילדים.

מהי המשמעות של שימוש ב-POCUS במלר"ד?

"ב-2015 היינו חלוצים בישראל בהכנסת המכשיר למלר"ד ילדים, צעד ששינה את רפואת הילדים וחזק את המלר"ד שלנו כמיון מטפל". אין ספור מקרים ממחישים זאת. לדוגמה, ילדה שהגיעה אלינו במצב ירוד עם אבחנה של דלקת ריאות. תוך כדי הרכבת עירוי הנחנו את מתמר האולטרסאונד על ליבה וראינו שהוא בקושי מתכווץ. העלינו אותה מייד על מכשיר האקמו, היא עברה הפרעת קצב, ייצבנו אותה, ואחרי שבועיים על האקמו הלב שלה התאושש מעט והיא נכנסה לרשימת המתנה להשתלת לב. לשמחתנו הרבה, כעבור כשנה של מעקב במכון הלב בשניידר ליבה התאוששה עצמאית. במקרה אחר, תינוק הובא למלר"ד עם ירידה במצב ההכרה, מצב שקשה לאבחון בתינוקות קטנים. במהלך הבירור הנחנו מתמר על ראשו וזיהינו דימום במוח. הודות ל-POCUS הוא הובהל לחדר ניתוח לביצוע ניקוז מציל חיים. בזכות המכשיר הנייד אנחנו יכולים לדעת באופן מיידי שלילד יש דלקת תוספתן, לזהות דלקות ריאה ותפליטים בריאות, לאבחן במדויק תסביב אשך, וגם לבצע פרוצדורות שונות. בטיפול בשבר ביד, למשל, אנו יכולים לבצע בזכות ה-POCUS אלחוש של היד תחת בלוק עצבי – טיפול חליפי ויעיל לשיכוך כאב מקומי, תחום שמוביל אצלנו ד"ר יאיר קציר. במחקרים שעשינו על ה-POCUS גילינו, לדוגמה, שבטיפול בזיהום פרק ירך ניתן לייעל מאוד את פעולת הניקור וכך גם לקצר את זמן מתן האנטיביוטיקה מ-15 שעות לחמש שעות בלבד. POCUS הוא עידן חדש ביכולות האבחון והטיפול במלר"ד."

מה מוביל את תפיסת העבודה שלכם?

"ילד הוא לא מבוגר קטן, והרפואה הדחופה שלנו מותאמת לילדים וגם לעובדה שהמטופל אינו רק הילד אלא גם המשפחה שסביבו. מוטו חשוב הוא השאיפה להפחתת אשפוזים. אנו מאמינים שמקומו של הילד בבית, ולמרות שרואים את הילדים הכי חולים, עדיין מצליחים לשמור על אחוז האשפוז הנמוך בארץ – 1:6."

תינוק הובא למלר"ד עם ירידה במצב ההכרה, מצב שקשה לאבחון בתינוקות קטנים. הודות למכשיר ה-POCUS זיהינו דימום במוח והוא הובהל לחדר ניתוח לביצוע ניקוז מציל חיים

בכל יום קורה שהתערבות שלנו עושה את ההבדל. למשל, כשילד מאבד דופק ואנחנו מבצעים בו החייאה בחלון הזמן המכונה "שעת הזהב" – הזמן שיקבע אם הילד יחיה או לא

ילדים ומשפחה בכללית, שהשקנו לאחרונה. השירות מאפשר לרופא שלנו ליעץ לרופא בקהילה דרך אפליקציה מאובטחת, ואף לראות את הילד אונליין בזמן ביקורו במרפאה. פן נוסף הוא המשך ביסוס המובילות שלנו בחינוך רפואי: המחלקה שלנו מקבלת באופן שוטף משוברים מעולים מסטאז'רים, ממתמחים ומרופאים ברוטציה, ואנחנו יכולים להתגאות בבוגרים רבים שלנו שממלאים תפקידים, חלקם בכירים, בבתי חולים ברחבי הארץ. ה-POCUS גם הוא דוגמה טובה לכך, עם בית ספר שהקמנו ושהכשיר עד כה מאות רופאים בארץ בתחום זה. בצד אלו, אנו ממשיכים לקדם עשייה חדשנית עם חברות סטארט-אפ ומוסדות אקדמיה במחקרים ובפיתוחים שונים – מחקר על מדי חום חדשים, פיתוח מערכת פורצת דרך להדמיית ריאות, שת"פ עם מכון ויצמן לייצור מערכת בינה מלאכותית שתדע לאבחן בעיות בשחלות בבדיקת אולטרסאונד, מיזם עם מעבדת ניתוח תמונה באוניברסיטת תל אביב לפיתוח מערכת לאבחון ויזואלי של מחלות דרך צילום של הילד, ואלו רק דוגמאות. בכל ההיבטים אנחנו מצויים בחזית הרפואה הדחופה בילדים, ואני מאמין שזה רק ילך ויתחזק.

אנו מקדמים עשייה חדשנית עם חברות סטארט-אפ ומוסדות אקדמיה במחקרים ובפיתוחים שונים, שחלקם פורצי דרך. בכל ההיבטים אנחנו מצויים בחזית הרפואה הדחופה בילדים והמגמה הזאת רק מתחזקת

וגדל. בכל יום מגיעים אלינו ילדים במצב קריטי, ואין יום שבו לא נעשים טיפולים בחדר ההחייאה. במקביל לאקסטרם הזה, צוות המלר"ד ממלא מגוון תפקידים במרכז שניידר, כאשר לכל אחד מאיתנו יש יותר מאשר 'כובע' אחד. ד"ר מירב מור היא אחראית מניעת זיהומים בשניידר, ד"ר ליסה אמיר, הסגנית שלי, היא יו"ר ועדת החייאה של בית החולים, ד"ר רמה שוורץ מובילה את הוועדה להגנת הילד, ד"ר ערן משיח הוא אחראי טראומה מחלקתי, ד"ר ארנון יערי מוביל את קורסי ה-PALS להחייאת ילדים ותינוקות, ד"ר צפנת יאיר פרוקוצ'ינר אחראית על כל הסטאז'רים במרכז שניידר. ד"ר גבי פדה, ד"ר קרן שחר ניסן וד"ר גל אטלברג מובילים חינוך רפואי, ד"ר דנה זינגר הראל וד"ר ניר סמואל נמצאים כעת ב-Fellowship בחו"ל ויחזרו אלינו עם התמחויות חדשות. זוהי שדרת איכות של המלר"ד בתוך בית החולים.

איך אתה רואה את מלר"ד שניידר בעתיד?

"כמחלקה שמחזקת את המובילות שלה, הן בטיפול ובשירות והן כמרכז התמחויות ברפואה דחופה לילדים – וכחלק מכך גם יוצאת לקהילה, לוקחת תחת אחריותה מוקדים לרפואה דחופה לילדים וקובעת את הרף באיכות רפואת החירום גם מחוץ לשניידר. דוגמה אחת לכך היא שירות יעוץ וירטואלי לרופאי

קו החזית של שניידר: להיות אחות במלר"ד ילדים

הילד כמכלול, אבל לטפל לא רק בו אלא במשפחה כולה. היא עובדת בעומס עצום ומתפקדת במצבים קיצוניים, וצריכה לדעת להכיל דינמיקה שמשתנה ברגע 'מאפס למאה'. המלר"ד היא לא מחלקה רגילה עם סדר יום שגרתי, אלא קו החזית של בית החולים, וכמו בחזית חייבים להיות מולטי-טאסקינג, לחשוב מהר, לקבל החלטות תוך כדי תנועה ולהיות תמיד בשיא החדות והאחריות. האחות במחלקה לרפואה דחופה צריכה ידע רב, אבל לא פחות מכך, אופי מיוחד.

צוות הסיעוד במלר"ד מונה כ-50 אחיות, רובן בוגרות קורס על בסיס ברפואה דחופה או בטיפול נמרץ לילדים. אילנית פוזנסקי, שנכנסה לאחרונה לתפקיד מנהלת הסיעוד במחלקה, אומרת שאחיות המלר"ד הן עצמאיות מאוד, בעלות סמכויות רבות, וניחנות ביכולת גבוהה קלינית וטכנית ובשליטה מצוינת במיומנויות הסיעוד השונות. "האחות היא הגורם הסיעודי-רפואי הראשון שרואה את המטופל, והיא זו שזמינה כל הזמן למשפחה ולילד", אומרת אילנית, "האחות נדרשת להביט על

היבט נוסף למשבר הקורונה: זינוק חד באלימות במשפחה

יום הילד הבינלאומי 2021 צוין במרכז שניידר על ידי הוועדה להגנת הילד, בסימן העלייה במקרי האלימות עקב משבר הקורונה במטרה להגביר את המודעות לחשיבות האיתור והמניעה של מצבי מצוקה ופגיעות בילדים. במהלך היום הרצתה בפני הצוותים ד"ר טל ארזי, חוקרת ממכון ברוקדייל, שהציגה את ממצאי מחקרה בנושא השלכות המגפה על ילדים בסיכון. היא ציינה כי לאורך כל תקופת הקורונה וגם כיום, כשנתיים מאז פרוץ המגפה, אנו עדיין עדים לעלייה במקרי האלימות בתוך המשפחה. הוועדה להגנת הילד מהווה גוף המייעץ לצוותים ומלווה אותם בכל הנושא המורכב והרגיש של ילדים בסיכון, וחבריה מעורבים בכל המקרים של ילדים המגיעים לבית החולים עם חשד שעברו התעללות או הזנחה. כחלק מתפקידה, הוועדה עוסקת בהגברת המודעות ובהדרכת צוותי בית החולים בנושא. צוות הוועדה כולל את יו"ר הוועדה, ד"ר רמה שוורץ - רופאה בכירה במלר"ד, מרכזת הוועדה, עו"ס אפרת הראל - מנהלת השירות לעבודה סוציאלית, דגנית בן ניסן - פסיכולוגית ראשית במכון להתפתחות הילד, ואופיר ליפשיץ - אח בהנהלת הסיעוד.

חדש: מערכת לתרגול החייאה בסיסית

תרגולי החייאה בסיסית נעשים באופן שוטף בבית החולים. עידן הקורונה אילץ את הצוות האחראי על תרגולי החייאה, בראשות ד"ר ליסה אמיר והאח ירון פוקס, להתגמש בלוח הזמנים - אך הקושי לא מנע מהצוות להביא חידושים על מנת לייצל את תהליך החייאה ולדמות מצב אמיתי. בסוף שנת 2021 הושקה מערכת סימולציה חדשה, המאפשרת הדמיה של תרגול החייאה תוך יצירת הדמיה קרובה ככל הניתן למצב החייאה אמיתי. המערכת מאפשרת את המשך התרגולים לרופאים ולאחיות באותה מתכונת שהייתה נהוגה בשנים האחרונות, בתפעול של ירון פוקס מהנהלת הסיעוד וללא תלות בגורמי הדרכה חיצוניים. התרגול מתבצע בקבוצות קטנות של עד ארבעה אנשי צוות ונמשך כשעתיים, כאשר בתחילתו מקבל הצוות ריענון פרטני במיומנויות ביצוע העיסויים, הנשמות באמבו (מפוח) והפעלת דפיברילטור (מפעם). בהמשך אנשי הצוות מבצעים החייאה לאורך 5-7 דקות, שבמהלכה הם מצולמים ובסיומה צופים בסרטון לשיפור הביצועים. המשוב, יחד עם הצפייה בביצוע, מאפשרים הבנה טובה יותר של הדברים הדורשים תיקון. תרגול קצר נוסף מאפשר לצוות להדגים את השיפור הנדרש. אנשי הצוות שביצעו עד כה את התרגול מדווחים על שיפור ניכר בתחושת הביטחון, מעבר לשיפור הטכני בביצוע ההחייאה.

טקס מרגש ל"בוגרי המחלקה"

הילדים המטופלים במחלקה האונקולוגית ובני משפחותיהם חווים תקופה קשה, הן פיזית והן נפשית, והצוות המטפל מלווה אותם ותומך בהם בכל פן אפשרי. ביוזמתה של בלה קובין, סגנית מנהלת הסיעוד במחלקה, מעניק הצוות גביע ותעודת סיום לכל ילד שמסיים טיפול ביום הפרידה, הצוות מגיש לילד את הגביע ואת התעודה, שעליה חתומים כל אנשי הצוות הרב תחומי, בליווי שיר ברקע, איחולים וחיובוקים. "אנו מאמינים שבדרך זו אנו שולחים את מטופלינו להמשך חייהם בדרך צלחה ובתחושת אהבה וחוזק", אומרת בלה.

אחיות שניידר מחסנות בספארי

כדי לעודד התחסנות ילדים לקורונה, הוזמנו ילדי רמת גן להתחסן בשערי הספארי על ידי אחיות ממרכז שניידר. המבצע יצא לדרך בשיתוף פעולה בין קשת, מד"א, עיריית רמת גן ומרכז שניידר, כאשר יום ההתחסנות לווה בשידור ישיר בטלוויזיה. כל ילד שהתחסן קיבל כרטיס כניסה לספארי, לו ולמלווה. אחיות שניידר, רחל גודינגר ומירי קלר מהנהלת הסיעוד, הביאו לשערי הספארי את גישתן המיוחדת לילדים ויצרו אווירה נעימה ומפיגת חששות. כך הן הצליחו לחסן ילדים שעד כה סירבו להתחסן בשל פחד מהחיסון ומהזריקה. כל הילדים שחוסנו יצאו מרוצים ומחייכים וחלקם המשיכו עם הוריהם ישירות לביקור אצל חיות הספארי.

מחסנים ילדים בספארי. צילום: מתוך "גלית ויובב", קשת 12

התפתחות הילד, בין גוף לנפש

צוות הפסיכולוגיות במכון להתפתחות הילד מאבחן ילדים עם בעיות התפתחותיות ורפואיות מורכבות, מטפל בהם ומלווה את ההורים והמשפחות בדרך המתגרת אל מיצוי הפוטנציאל של כל ילד

צוות הפסיכולוגיות במכון להתפתחות הילד

מי אנחנו: צוות הפסיכולוגיות, העובד במכון להתפתחות הילד בשניידר, הינו חלק מהמערך הפסיכולוגי של בית החולים. הפסיכולוגיות במכון מאבחנות מדי שנה כ-200 ילדים חדשים, שחלקם גם מטופלים על ידינו. בנוסף, עוד עשרות ילדים בשנה מטופלים על ידי הצוות שלנו במרפאות מעקב פגים ו-FTT.

מיוחד בצוות: כולנו פסיכולוגיות התפתחותיות, העובדות עם תינוקות וילדים בגיל הרך הסובלים מבעיות שונות בהתפתחות - איחור התפתחותי, פגות, הרצף האוטיסטי, בעיות אכילה, קשיים רגשיים ועוד. הראייה שלנו מתייחסת תמיד לילד ולמשפחתו, ולכן מרבית הטיפולים הם דיאדיים - ילד והורה יחד בחדר הטיפולים. בנוסף, המכון שלנו מכשיר פרקטיקנטים לתואר שני ופסיכולוגים בהתמחות התפתחותית.

הצוות שלנו: אחראית הצוות היא דגנית בן ניסן, פסיכולוגית קלינית רפואית והתפתחותית בכירה. עדי שמעי-עצמון היא פסיכולוגית קלינית והתפתחותית. ד"ר דנה אהרן-וייס היא פסיכולוגית התפתחותית, המתמקדת בטיפול בפעוטות עם בעיות אכילה והאכלה במרפאת FTT. מריה טיטוב היא פסיכולוגית התפתחותית, המתמקדת בעבודה עם ילדים על הרצף האוטיסטי. דנה פורת, מאיה חן וירדן גואטה הן מתמחות בפסיכולוגיה התפתחותית, וסיון קוטלר היא מתמחה בפסיכולוגיה התפתחותית ובמרפאת מעקב פגים. לאחרונה הצטרפה לצוות אודט בוקאי, פסיכולוגית התפתחותית מדריכה, שתתמקד בטיפול בתינוקות שחוו טראומות בתחילת החיים ובהוריהם.

על התחום: הפסיכולוגיה ההתפתחותית מתבוננת באופן אינטגרטיבי על כלל תחומי ההתפתחות ורואה את הילד כשלם בתוך הסביבה המשפחתית והחברתית. אנו מתמקדות בתחום הקוגניטיבי, התקשורתי והרגשי וביחסים שבין הילד להורים ולסביבתו. העבודה במכון היא מערכתית ורב מקצועית: אנו עורכות תצפיות משותפות והתייעצויות הן לגבי אבחנות והן לגבי התערבויות טיפוליות.

תכנון הטיפול: המפגש עם הילד והוריו מתחיל לרוב באבחון, תהליך הכולל מספר מפגשים ובו אנו משלבות מקורות מידע מההורים וממטופלים שונים, תצפיות, שאלונים וכלי אבחון פורמליים. על בסיס זה נבנית תוכנית טיפול בשיתוף עם הצוות הרב מקצועי במכון - החל מהתערבויות קצרות טווח הכוללות מספר מפגשים, עד לפסיכותרפיות הנמשכות לעיתים גם שנתיים ויותר. חלק מהילדים יישאר לטיפול פסיכולוגי במכון, וחלקם יופנה לטיפול בקהילה.

המשאבים שלנו: העבודה דורשת למידה מתמדת והרחבת הידע והכלים המקצועיים על בסיס קבוע. בנוסף נדרשים משאבים נפשיים רבים, שכן אנו מתמודדות ביומיום עם מתן בשורות קשות וליווי של הורים במצבי מצוקה. ההורות הוא תחום אוניברסלי, שנוגע בנימי הנפש של כולם. בנוסף, החשיפה לבעיות התפתחות בתינוקות ובפעוטות עלולה לעורר גם חששות וטראומטיזציה משנית,

שעמים אנו מתמודדות דרך שיתוף ותמיכה הדדית.

סיפוק בעבודה: כצוות שעובד עם משפחות המתמודדות עם אתגרי חיים גדולים, אנו חוות אתגרים רבים אך גם סיפוק יומיומי - בעיקר כשאנו זוכות לראות ילד מתקדם ומתפתח, ואת הוריו מתחזקים מתוך המצוקה ולומדים לקבל את הקושי שלו ולסייע לו להתקדם.

הכי מאתגר: מסירת אבחנה קשה, למשל הבשורה להורים שילדם על הרצף האוטיסטי. לעיתים הורים מתקשים מאוד לקבל זאת ועשויים להפנות את הכעס והחרדה אלינו. ההתמודדות שלנו דורשת הרבה תעצומות נפש, הכלה, קבלה ומתן תקווה וכוחות להורים.

סיפור אחד: ילד עם איחור התפתחותי וחרדות, שנולד פג ונאלץ לעבור פרצדורות רפואיות מורכבות ותכופות. חוויית הפגות נחרטה אצל הוריו כטראומטית מאוד. בעבודה משותפת עם ההורים הם הצליחו בהדרגה לספר לו את סיפור לידתו בצורה חיובית ומיטיבה, ולמדו כיצד להסביר לו במה הוא שונה מילדים אחרים ומדוע עליו להגיע לשניידר לטיפולים. עם הזמן הילד השיג אבני דרך התפתחותיות, השתלב במסגרת מתאימה והמצוקות הרגשיות נרגעו.

בזמן קורונה: אומנם הכנסנו לשימוש תצפיות

ומפגשים וירטואליים, אולם היכולת לאבחן ולטפל כך היא מוגבלת שכן ילדים צעירים מתקשים לתקשר דרך מסך. השימוש נעשה בעיקר במפגשים עם ההורים, ולאבחנה מדויקת אנו מקפידות לראות את הילד פנים מול פנים.

לעבוד בשניידר: בית החולים הוא מעטפת המאפשרת עבודת צוות רב מקצועי, הכולל אנשי רפואה, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת ותזונה, בשיתוף פעולה עם יחידות שונות בבית החולים. ההורים מקבלים את כל הטיפול במקום אחד, ובכולנו מפעמת אותה "רוח שניידר" של רצון עז לפתח עוד דרכים לעזור לילדים ולמשפחות.

מסר להורים: אם יש לכם ספק, פנו לייעוץ. זכרו כי בגיל הצעיר המוח גמיש ומסוגל ללמוד ולהתפתח במידה רבה, ולכן, לאיתור המוקדם ולהתערבות המהירה יש חשיבות רבה.

המוטו שלנו: איתור מוקדם, תוכנית טיפול אישית, שילוב ההורים בטיפול וליווי שלהם כשהם לומדים כיצד לגדל ילד המציב בפניהם אתגרים קשים. אנו מחזיקים עבור ההורים את התקווה, מאמינים יחד איתם בשינוי ובהתקדמות, וביחד מצליחים במקרים רבים למקסם את הפוטנציאל של ילדים, שאחרת היו נשארים מאחור.

בשורה ממרכז שניידר: בדיקת דם תנבא סוכרת

מחקר פורץ דרך, שנעשה במכון לסוכרת ואנדוקרינולוגיה, מאפשר לנבא בבדיקת דם פשוטה בתינוקות את הסיכוי להתפתחות עתידית של סוכרת מסוג 1 – ובכך מסייע למנוע תחלואה קשה, סיבוכים ואשפוזים עתידיים

גלית גת יבלונסקי, באמצעות טכנולוגיה חדשנית מבוססת PCR, המאתרת נוגדנים כנגד הבלב באמצעות כמות דם קטנה במיוחד. המחקר יתקיים בשלב הראשון ב-25 מרפאות של כללית ברחבי הארץ, כשהמטרה היא להתרחב לכלל המרפאות בהמשך. למחקר, הנערך בחסות JDRF העולמית (האגודה לסוכרת נעורים) ובהובלת מרכז שניידר, שותפים גם בתי החולים רמב"ם, איכילוב, תל השומר, סורוקה והדסה. "המעקב הצמוד שיתבצע במסגרת המחקר אחר הילדים שיימצאו בסיכון לחלות בסוכרת, יצמצם מאוד תחלואה קשה ויסייע במניעת נזקים חמורים כפי שאנו רואים כיום אצל חולים רבים המאובחנים באיחור", מציין פרופ' משה פיליפ, מנהל המכון לסוכרת ואנדוקרינולוגיה במרכז שניידר, "הנוגדנים הגורמים לסוכרת מתפתחים בדרך כלל בגוף בגילאי שנה-שנתיים, ועל כן חשוב לבצע את הבדיקה בגילאים אלו. לקבוצת הילדים שיאותרו כבעלי סיכון לחלות בסוכרת, יוצע בעתיד להשתתף במחקרים הבוחנים טיפולים שונים שמטרתם לדחות את התפרצות המחלה, ביניהם תרופה שנמצאת כרגע בשלבי אישור של ה-FDA".

מוגבר וריבוי שתן, בכאבי בטן, בקוצר נשימה ולעיתים אף באובדן הכרה. מדובר במצב מסכן חיים, בעל השפעות ארוכות טווח כגון ירידה באיזון המטבולי, עלייה בסיכון למחלות לב וכלי דם ופגיעה בתפקודים הקוגניטיביים. מחקר חדש שנערך במכון לסוכרת ואנדוקרינולוגיה במרכז שניידר, מאפשר אבחון מוקדם של סוכרת, שימנע את הופעתה של החמצת המטבולית הסוכרתית. המחקר פורץ הדרך, בהובלתם של מנהל המכון פרופ' משה פיליפ וד"ר טל אורון ובשיתוף צוות מתאמות המחקר של המכון בראשות אלונה חמו, מאבחן בבדיקת דם פשוטה ובוודאות של כ-85 אחוז את הסיכון להתפתחות עתידית של סוכרת מסוג 1. בעקבות המחקר, היקף החמצת המטבולית הסוכרתית צפוי לרדת אל מתחת לחמישה אחוזים בקרב ילדים שיימצאו כבעלי סיכון לחלות בסוכרת. בדיקת הסקר מיועדת לתינוקות מגיל תשעה חודשים ועד גיל שנה וחצי, והיא תיעשה ביחד עם ספירת הדם השגרתית המבוצעת ממילא בגיל שנה לערך, ללא צורך בדקירה נוספת. הבדיקה מבוצעת במעבדת המחקר במכון בראשות ד"ר

פרופ' משה פיליפ

במרכז שניידר מאובחנים מדי שנה ילדים רבים עם סוכרת מסוג 1, כאשר 40 אחוז מהם מגיעים לבית החולים עם חמצת מטבולית סוכרתית (DKA) – מצב המתבטא בבחילות והקאות, בצמא

ד"ר מיה אמיתי קיבלה מענק מהמדען הראשי

התגלו, שיוכלו לנבא את תוצאות הטיפול באחת ההפרעות הפסיכיאטריות השכיחות, היא מסבירה, "לצורך כך בכוונתנו לגייס מתבגרים בארבעה מוסדות שונים המטופלים בפלואקסטין. מדידים ביולוגיים שונים יילקחו טרם הטיפול במטרה לזהות ביומרקרים, שיאפשרו טיפול אינדיבידואלי ועשויים להוות יעדים לאסטרטגיות טיפוליות חדשות".

ד"ר מיה אמיתי מהמערך לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר קיבלה את מענק המדען הראשי של משרד הבריאות, לצורך מחקר שינסה לנבא תגובה ותופעות לוואי לטיפול בפלואקסטין בבני נוער הסובלים מדיכאון. מדובר בהמשך למחקר שנערך בשיתוף מכון ויצמן בהשתתפות כמאה בני נוער שטופלו בתרופה, ובו נמצאו ביומרקרים מולקולריים (גנטיים, אפיגנטיים, מטבוליים), המנבאים תגובה ותופעות לוואי. "מטרת המחקר היא ולידציה לביומרקרים שכבר

מענק מחקר יוקרתי לד"ר דרור שובל

ברחבי העולם. ד"ר שובל וצוות המחקר מבקשים לבחון כיצד פיברולסטטים, תאים היוצרים את רקמת החיבור, תורמים להתפתחות תהליכי דלקת והחלמה במערכת העיכול בקרב ילדים ומבוגרים עם קוליטיס כיבית, באמצעות שיטות מתקדמות לאפיון תאים ברמת התא הבודד ואמצעי הדמיה חדישים. בנוסף, בכוונתם לבדוק האם מאפיינים ייחודיים של נזק רקמתי למעי בזמן האבחנה יכולים להצביע על סיבוכי המחלה לאורך זמן. זיהוי סמנים חדשים יכול לעזור בקבלת החלטות טיפוליות ולתת מידע חשוב לחולה ולרופא המטפל על מהלך המחלה בשנים שלאחר האבחנה, ואף לאפשר במקרים מסוימים להתאים טיפול בהתאם לכך.

ד"ר דרור שובל, מנהל השירות למחלות מעי דלקתיות במכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד במרכז שניידר, זכה לאחרונה במענק מחקר יוקרתי מטעם הקרן הלאומית למדע, בתוכנית "רפואה ממוקדת אישית". המחקר יתקיים בשיתוף פעולה עם ד"ר הנית ינאי, מנהלת היחידה למחלות מעי דלקתיות במרכז רפואי רבין, ד"ר רותי שובל מהמחלקה למדעים ביומולקולריים במכון ויצמן למדע, ופרופ' שלו איצקוביץ מהמחלקה לביולוגיה מולקולרית במכון ויצמן למדע. מתאמות המחקר הן רעות קליין ואגמית חבשוש. המחקר יתמקד בהבנת מנגנונים חדשים הגורמים לדלקת במערכת העיכול של חולים עם קוליטיס כיבית, מחלה דלקתית כרונית שממנה סובלים מיליוני אנשים

ד"ר יובל ברק קורן זכה במלגת רוטשילד

רפואיים. המחקרים שבהם הוא מעורב כוללים שותפים קליניים רבים בארה"ב ובישראל, ונוגעים במגוון רחב של תחומים רפואיים, כגון בריאות הנפש, רפואה דחופה ומחלות קרדיווסקולריות. בכוונת ד"ר ברק-קורן לנצל את תקופת המחקר להתמקדות בבניית מודלים של בינה מלאכותית בתחום של קרדיולוגיית ילדים.

ד"ר יובל ברק-קורן ממכון הלב בשניידר זכה במלגת רוטשילד לרופאים-חוקרים. המלגה היוקרתית מוענקת השנה בפעם הראשונה לחמישה רופאים, בעלי פוטנציאל מחקרי יוצא דופן לקדם את תחומם המקצועי, והיא נועדה לאפשר לזוכה לנסוע למחקר במוסדות מובילים בצפון אמריקה לתקופה של שנתיים. מחקריו של ד"ר ברק-קורן עוסקים בממשק שבין מחשבים לרפואה ובבניית מודלים של בינה מלאכותית לחיזוי תוצאות רפואיות ולשיפור תהליכים

תפקוד כליות לקוי כמדד להפרעות אכילה

מחקר חדש שנערך במרכז שניידר ובדק את התפקוד הכלייתי בקרב מתבגרות ומתבגרים עם אנורקסיה נרבוזה, פורסם לאחרונה בכתב עת של איגוד הרפואה האמריקני

הרטרוספקטיבי נערך על ידי ד"ר יבגניה גורביץ' ופרופ' דניאל לנדאו מהמכון לנפרולוגיה והדיאטנית שלי שטיילינג מהיחידה לתזונה במרכז שניידר. המחקר כלל 395 מתבגרים עם אבחנה עדכנית של AN, שאושפזו במחלקות הילדים הכלליות במרכז שניידר. התוצאות הראו תפקוד כלייתי מחושב (eGFR) לקוי (מתחת ל-90 מ"ל לדקה) ב-36.8 אחוז בעת הקבלה לאשפוז, שהחמיר מעט במהלך האשפוז והשתפר לקראת השחרור. קצב לב מינימלי וערכי T3 חופשי (המבטאים AN קשה) הראו מתאם עם eGFR, אך לא עם BMI בקבלה לאשפוז. בעקבות הממצאים הסיקו החוקרים כי תפקוד כליות לקוי עשוי להיות מדד טוב יותר לחומרת ה-AN מאשר BMI. מחקר המשך פרוספקטיבי מתבצע בימים אלה במחלקות האשפוז בשניידר בשיטות פעולה עם ד"ר לוסם גולדברג וד"ר עודד שוירמן ממחלקת אשפוז ב', במטרה לנסות ולהבין את המנגנונים הקשורים להפרעה כלייתית זאת.

מחקר שנערך במרכז שניידר, ופורסם בעיתון JAMA Open Network של American Medical Association, מגלה כי ירידה בתפקוד הכליות עשויה להיות מדד טוב יותר לחומרת אנורקסיה נרבוזה במתבגרות ובמתבגרים, בהשוואה למדד ה-BMI המוכר. נערים ונערות עם הפרעות אכילה, ובעיקר אנורקסיה נרבוזה (AN), עלולים לסבול מסיבוכים גופניים שונים בכלל זה ירידה קשה בקצב הלב, ירידה בתפקוד בלוטת התריס ושינויים במלחים בדם. סיבוכים אלה דורשים אצל רבים מהם אשפוז לצורך איזון מצבם. במחקרים קודמים דווחה הפרעה בתפקוד הכלייתי אצל חולי AN, אך זו לא אופיינה מספיק. המחקר הנוכחי יצא לדרך במטרה לבדוק את השכיחות של תפקוד כליות לקוי אצל מתבגרות ומתבגרים עם AN, ולהבין את היחס בין שכיחות זו לבין מדד מסת הגוף (BMI) ומדדים פיזיולוגיים של חומרת ה-AN. המחקר

מענק של משרד המדע לניסוי החלל של ילדי שניידר לחקר מחלת הלוקמיה

הניסוי יאפיין שינויים החלים בתאים סרטניים בתנאי מיקרו כבידה במטרה לפתח טיפולים חדשניים

השפעת מיקרו-כבידה במעבדה זעירה של חברת ספייספארמה על תאי לוקמיה לימפובלסטית חריפה מסוג T, בהתבסס על ניסויים מקדימים בתנאי מיקרו-כבידה שהראו רגישות יתר לתאי סרטן. ממצאי הניסוי יושוו לניסוי זהה שיערך על פני כדור הארץ, תוך ניטור השינויים בביטוי הגנים בתאים. תוצאות המחקר יכולות לתרום להבנה של מנגנונים תאיים המושפעים ממיקרו-כבידה. הבנה זו תסייע לאופן שבו יפותחו טיפולים חדשניים, היכולים לספק מענה טיפולי לסוגי סרטן אגרסיביים ועמידים ולהפחית את תופעות הלוואי של הטיפולים המקובלים כיום.

מתוך אמונה כי מדובר בניסוי פורץ דרך מבחינת חדשנות וטכנולוגיה. הניסוי עוסק באפיון השינויים החלים בתאים סרטניים בתנאי מיקרו כבידה בחלל, במטרה לפתח טיפולים חדשניים ללוקמיה בילדים. צוות החוקרים הייחודי, בהובלת ד"ר יהודית (דיתי) בירגר, משלב בין אנשי צוות רפואי, מעבדתי וחינוכי, לבין מטופלים המחלימים מסרטן ובהם מיכל קאן, תלמידת י"ב העושה את עבודת הגמר שלה בביוכימיה על נושא המחקר, וילדים נוספים בני 5 עד 18 המגיעים לטיפולים במחלקה ומצטרפים לצוות המחקר ולפעילויות בהתאם לשהותם בבית החולים. במסגרת הניסוי נבדקת

ניסוי מדע-חינוכי של מרכז שניידר, שחזר לאחרונה מתחנת החלל הבינלאומית, זכה במענק של 250,000 שקל ממשרד המדע והטכנולוגיה. מדובר במחקר על מחלת הסרטן, המשותף לחוקרים משניידר וילדים המטופלים במערך ההמטולוגי אונקולוגי בבית החולים, שנבחר להשתתף ב"משימת רקיע" של קרן רמון ומשרד המדע והטכנולוגיה במסגרת משימתו של איתן סטיבה, הישראלי השני בחלל. הניסוי של שניידר הוא אחד מתוך 35 ניסויים ישראליים שנבחרו להתבצע בחלל בתחומים כמו חקלאות, הנדסה ורפואה, ובין היחידים שזכו לסיוע מהמדינה

ליבי אולינבר, תלמיד כיתה ו' המטופל בשניידר, לוקח חלק בניסוי החלל

כאבי ראש בילדים ובבני נוער: מחקרים חדשים במרכז שניידר

אלודיניה עורית בילדים ובמתבגרים והקשר לאימוניהם

מאמר על מחקר השוואתי זה, שבוצע על ידי חוקרות המרפאה לכאבי ראש בשניידר, פורסם בחודש דצמבר 2021
בכתב העת Journal of International Headache Society

חוקרות: ד"ר קרין רייבין ופרופ' טל אידליץ מרקוס.
מתאמת מחקר: ענבר אבו.

רקע: אלודיניה הינה רגישות יתר לכאב. במצב זה, גירוי אשר אינו אמור לגרום לכאב, כמו מגע, גורם לכאב ולאי נוחות. אלודיניה תוארה כתופעה הקשורה למיגרנה, בשכיחות גבוהה אצל מבוגרים עם מחלה ארוכת שנים. אצל ילדים, תופעה זו תוארה לראשונה במיגרנה בילדים על ידי פרופ' טל אידליץ מרקוס. **השערה:** במחקר קודם ראינו שבניגוד למבוגרים, שכיחות האלודיניה בילדים אינה מושפעת ממשיך המחלה, ולכן חיפשנו מנגנון פעולה אחר הגורם

להתפתחות אלודיניה במיגרנה אצל ילדים. השערת המחקר הייתה שהופעת אלודיניה בילדים קשורה באלודיניה אצל אימותיהם.
שיטה: במסגרת המחקר ראינו 98 אימהות וילדיהן באמצעות שאלון מתוקף לתסמינים של אלודיניה.
תוצאות: אלודיניה אצל ילדים ובני נוער המאובחנים עם מיגרנה נמצאת בקשר גבוה בעלת מובהקות סטטיסטית גבוהה עם אימהותיהם.
מסקנה: לאור התוצאות נראה שהמנגנון להופעת אלודיניה אצל ילדים הינו גנטי או סביבתי.

כאב ראש פתאומי חמור לא טראומטי במלר"ד ילדים

מחקר רטרוספקטיבי זה נבחר כמחקר החודש המוביל של האיגוד העולמי לכאבי ראש ואף הוקלט לפודקאסט.
ניתן להאזין לו באתר INTERNATIONAL HEADACHE SOCIETY

חוקרים: ד"ר יואל לוינסקי, פרופ' יחזקאל ויסמן,
פרופ' טל אידליץ מרקוס.

מתאמת מחקר: ענבר אבו.

רקע: Thunderclap Headache הינו כאב ראש בדרגת כאב גבוהה, המופיע באופן חד ופתאומי בקרב מבוגרים. כאב ראש זה אינו נדיר ומהווה עד 20% מהפניות עקב כאב ראש למלר"ד מבוגרים. כאב זה מצריך בירור מיידי ודחוף על ידי הדמיית מוח וכן ניקור מותני, על מנת לשלול מצבים הקשורים לבעיות נוירוסקולריות (למשל על רקע דימום תוך מוחי). סוג זה של כאב ראש לא נחקר עד כה בילדים.

מטרה: לבדוק את שכיחות כאב ראש מסוג זה בקרב ילדים בני 6-18 הפונים למלר"ד ילדים עם כאב ראש חריף, ולברר מהם הגורמים לכאב ראש זה.

שיטה: באמצעות חיפוש ממוחשב נסרקו

תיקים של כ-100,000 ילדים אשר פנו בשנים 2016-2018 למלר"ד שניידר עם תלונה זו. דרגת הכאב נקבעה על ידי אחיות הטריאז' של המלר"ד, המעריכות כל ילד המדווח על כאב על ידי סרגל כאב המותאם לגילו. באמצעות חיפוש ממוחשב נמצאו הילדים אשר דרגת הכאב שלהם הוגדרה כחזקה עד חזקה מאוד (8-10 בסרגל כאב) ומהווה קריטריון להגדרת סוג זה של כאב ראש.

תוצאות: במחקר אותרו כ-2,920 (0.8%) ילדים בני 6-18 אשר פנו עם כאב ראש חריף למלר"ד, ומתוכם אותרו 283 ילדים עם דרגת כאב חזקה (8-10). 19 ילדים אובחנו עם Thunderclap Headache ולכולם הייתה דרגת כאב 10. כאב ראש ראשוני (ללא סיבה) אובחן ב-15 מתוך 19 ילדים (79%). מכלל הילדים עם כאב ראש מסוג זה ללא מחלת רקע, שישה ילדים אובחנו עם

מיגרנה ושמונה עם כאב ראש מסוג Primary Thunderclap Headache (כאב ראש ללא מחלת רקע). ארבעה ילדים אובחנו עם כאב ראש משניים: שלושה עם זיהום בדרכי הנשימה העליונות ואחד עם יתר לחץ דם קשה. בניגוד למבוגרים, לאף אחד מהילדים לא היה דימום מוחי או הפרעה נוירוסקולרית. בכל הילדים שעברו הדמייה מוחית, תוצאתה הייתה תקינה.

מסקנות: בניגוד למבוגרים, Thunderclap Headache בקרב ילדים ובני נוער הפונים לחדר מיון הינו כאב ראש נדיר מאוד. הסבירות שכאב ראש זה קשור למחלת רקע מסכנת חיים הינו נמוך מאוד. מכיוון שאין מידע נוסף על סוג כאב ראש זה, דרושים מחקרים בחדרי מיון נוספים וכן ביצוע הדמייה מוחית בהתאם לשיקול דעתו של הרופא.

נוירלגיה טריגמינלית בילדים ובני נוער

מחקר רטרוספקטיבי המבוסס על ניסיון שנצבר במרפאת כאבי ראש שלישונית לילדים, במטרה להבין סיבה נדירה לכאבי ראש קשים במתבגרים המתוארים כ"זרם חשמל"

חוקרות: ד"ר אנה ברמלי, ד"ר לודמילה קצ'קו, פרופ' טל אידליץ מרקוס.
מתאמת מחקר: ענבר אבו.

רקע: נוירלגיה טריגמינלית (Trigeminal neuralgia) מהווה סיבה נדירה לכאבי ראש קשים אצל מתבגרים. התופעה מתבטאת בדרך כלל בכאבי ראש קשים חד צדדיים, הנמשכים דקה עד שתי דקות ומתוארים כהופעת זרם חשמל. גורם המחלה הינו גירוי יתר של העצב התלת ראשי (הטריגמינלי). כאב ראש זה מתואר כנדיר בספרות בילדים ולא נחקר דיו מבחינת הסימפטומים, הסיבות והרקע להופעתו. בקרב מבוגרים, רוב המטופלים מגיבים לטיפול תרופתי (טגרטל או גבפנטין).

מטרה: לחקור נוירלגיה טריגמינלית אצל ילדים אשר הגיעו בשנים 2015-2019 למרפאת כאב ראש ילדים במרכז שניידר.

שיטה: על ידי חיפוש אלקטרוני ממוחשב נסקרו אבחנות הילדים שהגיעו למרפאת כאב ראש בשנים 2015-2020 במטרה לאתר את הילדים שסבלו מתופעה זו.

תוצאות: מתוך כ-1,000 ילדים שביקרו במרפאה בתקופה זו, אובחנו חמישה ילדים (0.5%) עם נוירלגיה טריגמינלית. באף אחד מהילדים לא נמצאה מחלת רקע מוחית עצבית, אשר יכולה לגרום להופעת כאב ראש מסוג זה. שלושה מחמשת הילדים לא הגיבו לטיפול התרופתי המקובל אצל מבוגרים ולכן טופלו במרפאת כאב על ידי בלוק של העצב הטריגמינלי, ושלושתם הגיבו לטיפול זה. **מסקנה:** התגובה לטיפול תרופתי בנוירלגיה טריגמינלית בקרב ילדים איננה טובה כמצופה אצל מבוגרים, ועם זאת קיימת תגובה טובה לבלוק של העצב הטריגמינלי (התלת ראשי).

מחקר לבדיקת נוגדני קורונה

המחקר נערך במקביל לחיסון ילדים בני 5-11 ובודק את רמת הנוגדנים בדם לפני החיסון ואחריו במטרה לאסוף מידע על התגובה הסרולוגית של ילדים בגיל זה ועל תופעות הלוואי אצלם

בדיקת דם לגילוי רמת נוגדנים במרכז שניידר

במקביל לפתיחת מבצע חיסוני קורונה לילדים בני 5-11, וכחלק מהירתמות למאמץ לבלימת העלייה בתחלואה והתפשטות זן האומיקרון, השיק מרכז שניידר מחקר ייעודי לילדים המתחסנים בבית החולים. המחקר החדש, בהובלת פרופ' ליאת אשכנזי הופנוג, מנהלת מחלקת אשפוז יום, ובסיועה של מתאמת המחקר איילת ברגר, בודק את רמת הנוגדנים לוירוס הקורונה לפני החיסון ועד לחצי שנה לאחריו. ההשתתפות במחקר כוללת ביצוע של מספר בדיקות דם, ומאפשרת בקרה שוטפת על רמת הנוגדנים ומעקב צמוד של מומחי בית החולים אחר תופעות לוואי. מתן החיסון ובדיקות המעקב מבוצעים על ידי צוות האחיות והרופאים של מרכז שניידר. "מחקר עדכני של חברת פיזר הראה כי החיסונים יעילים בשיעור של 91 אחוז במניעת מחלה בקרב ילדים בני 5-11, אך מעבר לכך אין כיום מידע אודות התגובה הסרולוגית של ילדים בגיל זה וכן אודות תופעות הלוואי באוכלוסייה זו", מסבירה פרופ' אשכנזי הופנוג, "על רקע זה נרתמנו לבצע מחקר שיסייע לענות על שאלות העונות על יעילות החיסונים ובטיחותם". במקרה של תחלואה בקורונה לאחר החיסון, יימשך המעקב אחר המשתתפים וישפוך אור על מצב הנוגדנים במקרים אלה. ההגעה לחיסונים בהרשמה מראש בלבד.

להרשמה מראש לחיסונים
כנסו ללינק
<http://bsms.bz/Inbbs>
או סירקו את הקוד

הקשר בין ריטלין, תזונה ועיכוב גדילה

מחקר חדש יבדוק את ההשפעה של מתן פורמולה תזונתית על גדילה בקרב ילדים עם ADHD

תוצאות המחקר הקודם פורסמו בשנת 2014 בכתב העת הרפואי הבינלאומי The Journal of Pediatrics. במחקר החדש ישתתפו בנות עד גיל תשע ובנים עד גיל עשר, המקבלים ריטלין ונגזרותיו לטיפול ב-ADHD במשך שלושה חודשים לפחות. המשתתפים יקבלו למשך שישה חודשים פורמולה תזונתית מועשרת המכילה חלבון איכותי, שומנים, פחמימות, ויטמינים ומינרלים החשובים לגדילה, או פורמולה דמה (תכשיר עם מעט קלוריות וחלבון וללא תוספת ויטמינים ומינרלים). לאחר תקופה זו, כלל הילדים המשתתפים במחקר יקבלו את הפורמולה למשך שישה חודשים נוספים. במהלך שנת המחקר יתקיימו חמישה ביקורים בשניידר, בהם ייבדקו הילדים על ידי אנדוקרינולוג, יעברו מדידות גובה ומשקל, יענו על שאלונים, ובקרב המשתתפים שסיכמו לכך יילקחו גם בדיקות דם. לפרטים והרשמה: ayeletp@clalit.org.il, 03-9253828, טל' פרנס, טל' 03-9253828

אחת מתופעות הלוואי הידועות לטיפול בריטלין ונגזרותיו, בילדים המאובחנים עם הפרעת קשב וריכוז, היא ירידה בתיאבון שבמקרים מסוימים עלולה להוביל לעיכוב גדילה. מחקר חדש וראשון מסוגו שנערך עתה במרכז שניידר יבחן את ההשפעה של מתן פורמולה תזונתית על גדילה בילדים המאובחנים עם ADHD, המקבלים טיפול תרופתי בריטלין ונגזרותיו. המחקר החדש מתבצע במכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת בבית החולים בראשות מנהל המכון, פרופ' משה פיליפ, ובשיתוף פרופ' רענן שמיר, מנהל המכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד, וד"ר מיכל יעקובוביץ גוון. זהו מחקר המשך למחקר קודם שנעשה בילדים בריאים, רזים ונמוכי קומה בני 3-9, שהוכיח כי מתן הפורמולה במשך שישה חודשים שיפר משמעותית את קומתם ומשקלם של הילדים. עוד נמצא, כי על אף שנטלו את הפורמולה במשך חודשים רבים, שמרו הילדים על BMI תקין (היחס בין משקל לגובה) ולא השמינו.

מחקר הקונפטי: לראות את הסכנה

אף שרוב הפציעות הן קלות, בחלק מהמקרים מדובר בפגיעה בלתי הפיכה ובנזק קשה וקבוע לראייה

הנמוך ילדים חשופים לפציעות קשות יותר בהשוואה למבוגרים, כתוצאה מקרבה של העין לקונפטי המפזר את החלקיקים בצורת הדף. הרכב הקונפטי - חלקיקים העשויים מתערובת נייר עם פלסטיק ולעיתים גם אלומיניום - עלול לגרום לנזק משמעותי, ואף שמרביית הפציעות קלות והראייה מתאוששת, הרי שבחלק מהמקרים מדובר בפגיעה בלתי הפיכה עד כדי נזק קשה וקבוע לראייה. מניתוח מקרי הפציעה עולה עוד כי מרבית הנפגעים היו אלה שעמדו בסמוך למחזיק הקונפטי שפתח את הגליל. "ממצאי המחקר רק מחזקים את המלצותינו לנקוט משנה זהירות בעת שימוש בקונפטי - לשמור על מרחק מתאים ולהרחיק ילדים מהאזור", ממליץ פרופ' דותן.

במחקר שנערך על ידי ד"ר מידן בן ישי ממרכז רפואי רבין בהובלת פרופ' גד דותן, מנהל יחידת עיניים במרכז שניידר, נבחנו כל המקרים שכללו פציעות עיניות כתוצאה משימוש בקונפטי בשנים האחרונות. מהמחקר עולה כי שימוש באביזר חגיגות פופולרי זה גרם לא אחת לפגיעה בלתי הפיכה בראייה, בעיקר בקרב ילדים. "בשנים האחרונות טיפלו במספר מקרים של פגיעות בעין מחלקיקי קונפטי", מציין פרופ' דותן, "חלק מהפציעות היו קלות וכללו למשל שריטה בקרנית או דימום חיצוני שלרוב נספג מעצמו, אולם היו גם מקרים חמורים יותר כמו שני ילדים שנוקדו לניתוחי חירום להצלת הראייה, שכללו תפירה של הקרנית וניקוז דימום מהרשתית". פרופ' דותן משער, שבשל גובהם

מחקר בינלאומי בהובלת פרופ' ביגלמן שופך אור על הטיפול בפעוטות עם RSV

במחקר, שתוצאותיו פורסמו ב"ניו אינגלנד ג'ורנל", נמצא כי מתן אנטיביוטיקה בזמן RSV אינו יעיל במניעת אסתמה והתפתחות אירועי צפצופים חוזרים. את המחקר הוביל פרופ' אברהם ביגלמן, מנהל המכון לאימונולוגיה ולאלרגיה במרכז שניידר

פרופ' אברהם ביגלמן

"ייתכן שיש סיכון מוגבר לאירועי צפצופים חוזרים כתוצאה משימוש בכל תרופה אנטיביוטית בינקות", מציין פרופ' ביגלמן, "זהו מסר חשוב ביותר לכלל רופאי הילדים, מפני שאנטיביוטיקה נרשמת לעיתים קרובות לפעוטות עם ברונכיוליטיס הנגרמת מ-RSV, למרות שההנחיות הקליניות אינן תומכות בגישה טיפולית זו. לסיכום תוצאות המחקר, ניתן להגיד כי לאזיתרומיצין ולאנטיביוטיקות בכלל אין אפקט טיפולי מטיב למניעת אירועי צפצופים חוזרים לאחר RSV וייתכן שאף יש להן אפקט שלילי".

צפצופים חוזרים בקרב הפעוטות שקיבלו את האנטיביוטיקה בהשוואה למקבלי הפלסבו. וירוס ה-RSV יכול לגרום לברונכיוליטיס, דלקת של דרכי האוויר הקטנות, בקרב פעוטות. כלל הילדים יידבקו בוירוס RSV במהלך השנתיים הראשונות לחיים, אך רק חלק קטן מהם יפתחו ברונכיוליטיס קשה שתחייב אשפוז בבית החולים (לרוב לצורך מתן חמצן). עם זאת, בעולם המערבי ברונכיוליטיס מהווה את הסיבה השכיחה ביותר לאשפוז פעוטות במשך חודשי החורף. פעוטות אשר זקוקים לאשפוז עקב RSV, נמצאים בסיכון מוגבר במיוחד לפתח אסתמה בילדות. "בערך מחצית מהפעוטות אשר נזקקים לאשפוז עקב RSV יפתחו אסתמה עד גיל שש שנים", אומר פרופ' אברהם ביגלמן, החוקר הראשי במחקר, "במשך שנים רבות חקרנו דרכים לנסות למנוע התפתחות אסתמה לאחר ברונכיוליטיס שנגרמת מ-RSV. לאנטיביוטיקה אזיתרומיצין יש תכונות נוגדות דלקת, שהוכחו במחלות ריאה אחרות כגון סיסטיק פיברוזיס. עבודות מחקר קודמות שעשינו הראו כי לאזיתרומיצין יש יכולת להוריד דלקת בדרכי האוויר, וייתכן שאף למנוע אירועי צפצופים חוזרים לאחר ברונכיוליטיס הנגרמת מ-RSV. עבודות אלו סיפקו לנו את הרציונל לבצע מחקר רחב היקף בפעוטות המאושפזים עם RSV, ולכן גם הופתענו מהתוצאות השליליות של המחקר הנוכחי". חשוב להדגיש כי המחקר לא תוכנן לבדוק הבדלים בהשפעה של סוגים שונים של אנטיביוטיקות. עם זאת, החוקרים מצאו גם עדויות לסיכון מוגבר לאירועי צפצופים חוזרים בקרב פעוטות אשר קיבלו אנטיביוטיקות אחרות כמו אמוקסיצילין (מוקסיפון).

מחקר משולב של מרכז שניידר ורופאים מאוניברסיטת וושינגטון וואנדרבילט מארה"ב, מצא כי מתן אנטיביוטיקה בפעוטות המאושפזים עם RSV אינו יעיל במניעת אסתמה והתפתחות אירועי צפצופים חוזרים. תוצאות המחקר הוצגו בכנס השנתי של האקדמיה האמריקאית לאלרגיה, אסתמה ואימונולוגיה שנערך בפניקס, אריזונה, ופורסמו בו זמנית בעיתון הרפואי היוקרתי The New England Journal of Medicine - Evidence. המחקר התקיים בהובלת פרופ' אברהם ביגלמן, מנהל המכון לאימונולוגיה ואלרגיה במרכז שניידר ופרופסור חבר באוניברסיטת וושינגטון בסנט לואיס ובאוניברסיטת תל אביב, ונערך בבית החולים לילדים של סנט לואיס ובאוניברסיטת וושינגטון הסמוכה. המחקר נמתך על ידי מענק מהמכון הלאומי ללב, ריאה ודם (NHLBI) המשותף ל-NIH, המכונים הלאומיים למדע של ממשלת ארה"ב. החוקרים בדקו את יעילות השימוש באנטיביוטיקה מסוג אזיתרומיצין לצורך מניעת התפתחות אירועי צפצופים חוזרים בקרב פעוטות המאושפזים עם ברונכיוליטיס שנגרמה מהווירוס RSV (Respiratory syncytial virus), לאור העובדה שפעוטות אלו נמצאים בסיכון מוגבר לפתח אסתמה במהלך שנות הילדות, ובתקווה למצוא גישה טיפולית חדשה למניעת האסתמה. תוצאות המחקר הראו כי לא היה הבדל משמעותי מבחינה סטטיסטית בשכיחות אירועי הצפצופים החוזרים בקרב פעוטות אשר טופלו באזיתרומיצין בזמן שחלו ב-RSV לעומת פעוטות אשר טופלו בפלסבו, וכי קיימת אף נטייה לסיכון מוגבר לאירועי

לראשונה בארץ: מחקר בנושא תזונה מותאמת אישית בילדים

לשמור על רמת סוכר מאוזנת בדם, להפחית תחושת רעב ועלייה במשקל ולצמצם סיכון לסוכרת, יתר לחץ דם, כבד שומני, מחלות לב וסיכונים בריאותיים נוספים. "חידדי המעי בגוף אחראים על תפקוד כללי תקין, על הסיכון לתחלואה ועל פירוק המזון", אומרת רעות קליין, מנהלת המחקרים במכון הגסטרו, "בגוף האדם יש מיליארדי חיידקים מזנים שונים, ולכל אחד מאיתנו הרכב שונה של חיידקים כאלה. המחקר יבחן כיצד המזונות השונים משפיעים על רמת הסוכר בילדים, וזאת לאחר שבמבוגרים נמצא כי לכל אחד מאיתנו יש חתימה אישית של מזונות 'טובים' ומזונות 'רעים' שאינם בהכרח מה שכולנו חושבים". ההשתתפות במחקר כוללת חיבור למד ניטור סוכר רציף, מתן דגימות דם, שתן וצואה של המשתתפים ומעקב במשך שבועיים. לפרטים והרשמה ניתן לפנות לרעות קליין במייל reutkl@clalit.org.il או בטל' 03-9253039.

המחקר הראשון בישראל בנושא תזונה מותאמת אישית לילדים מתקיים בימים אלה במכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד במרכז שניידר. זהו מחקר המשך למחקר חדשני בנושא תזונה מבוגרים, שנעשה במכון ויצמן והראה כי תגובת הסוכר בגוף לאחר צריכת מזונות שונים היא אישית ומתווכת על ידי חיידקי המעי. מחקר ההמשך בילדים יצא לדרך לפני כשנתיים ונעצר עקב מגפת הקורונה, ובימים אלה הוא שב ומתחדש במרכז שניידר בהשתתפות ילדים בריאים בני 6-11. אחת השאלות המרכזיות שייבדקו במחקר היא האם תזונה ים תיכונית עדיפה בילדים ומסייעת בהפחתת רמת הסוכר בדם. תזונה זו מאופיינת במזון טרי ומקומי המבושל בבית, המכיל מגוון מקורות צמחיים (ירקות ופירות, דגנים מלאים וקטניות), שמן זית, מוצרי חלב, דגים וזרעים למיניהם. בהתאם לממצאים, יינתנו לילדים המלצות תזונתיות אישיות שיעזרו

מערכת הלב לב המלאכותי נכנסה לסל הבריאות

המערכת של חברת מדטרוניק, הכוללת טכנולוגיה שפותחה במרכז שניידר, מביאה בשורה מתוקה לרבות סוכרתיים בישראל ובהם כ-5,000 ילדים ובני נוער

ניסוי פרויקט המלאכותי בראשית דרכו. פרופ' משה פיליפ, מנהל המכון לאנדוקריןולוגיה וסוכרת במרכז שניידר, עם הילדים במחקר

"הלב לב המלאכותי", מערכת היברידית במעגל סגור שפותחה במרכז שניידר, נכנסה לסל הבריאות 2022 לאחר ציפייה של שנים ומביאה עימה בשורה משנת חיים עבור 50 אלף סוכרתיים מסוג 1 החיים בישראל ובהם כ-5,000 ילדים. המערכת של חברת מדטרוניק, המבצעת אוטומציה לניטור סוכר רציף והזלפת אינסולין, כוללת טכנולוגיה ייחודית שפותחה במרכז שניידר בשיתוף חברת DreaMed Diabetes. המערכת כוללת חישה תת עורי לניטור רמת הסוכר ומשאבה המזליפה אינסולין. שניהם מחוברים לאלגוריתם, המעבד את המידע ומגדיר את כמות האינסולין שיש לזלף לגוף, על מנת לשמור את רמות הסוכר מאוזנות. הפיתוח "סוגר מעגל" בין החישה למשאבה ובכך משחרר את המטופל ממרבית הטרחה היומיומית של הטיפול בסוכרת, מפחית חשש ממצבי היפוגליקמיה בעת שינה ומשפר משמעותית את איכות החיים של הסוכרתיים. המערכת מבוססת על פיתוח שהחל במרכז

שניידר והסתיים בחברת DreaMed Diabetes, סטארט-אפ שיצא מתוך בית החולים. תחת ניהולו של פרופ' משה פיליפ, מנהל המכון לאנדוקריןולוגיה וסוכרת, ובשיתוף ד"ר רויטל נימרי מצוות המכון ושורה של מהנדסים, רופאים, אחיות ודיאטניות, פיתח הצוות אלגוריתם המרכיב תוכנית אינסולין אישית ומיטבית לכל מטופל, המאפשרת לו לעקוב אחר המדדים דרך שירותי ענן. כמעט במקביל לקבלת הבשורה על הכנסת המערכת לסל הבריאות, הוענקו לפרופ' פיליפ שתי הוקרות בינלאומיות על תרומתו לפיתוח הלב לב המלאכותי - האחת, תעודת ההוקרה מהחברה האמריקאית לטכנולוגיה בסוכרת, והשנייה - מטעם ארגון Children with Diabetes שהעניק לפרופ' פיליפ את מדליית נשיא CWD לחדשנות, פרס הניתן לאנשים בתחום הבריאות המקדמים חדשנות טכנולוגית בכל הקשור לטיפול בילדים עם סוכרת ומאפשרים להם לחיות חיים רגילים ונורמליים. "אלו הן תעודת כבוד למכון כולו על שהיינו הראשונים בעולם לבצע ניסוי מחוץ לבית החולים בשלושה מרכזי נפש בישראל, גרמניה וסלובניה, על שהיינו הראשונים בעולם לשלוח חולים הביתה עם מערכת אוטומטית להזלפת אינסולין ועל שהשכלנו לחבור אל התעשייה להכנסת האלגוריתם שלנו לתוך המשאבות והתוכנה של מדטרוניק ולהיות שותפים במערכת האוטומטית שמשנה את פני הטיפול בסוכרת", סיכם פרופ' פיליפ.

פריצת דרך משמעותית בהבנת סרטן הדם

מחקר לוקמיה בינלאומי, שנעשה בהובלת חוקרים משניידר, פורסם בכתב העת Nature Communications

המתפתחת באופן טבעי בילדים. המחקר העלה כי שני מרכיבים בלבד, מתוך שלל מוטציות ידועות, מספיקים והכרחיים להתפתחות הלוקמיה. מסביר פרופ' שי יזרעאלי, מנהל המערך ההמטולוגי אונקולוגי בשניידר: "למחקר זה יש משמעויות מרחיקות לכת. ראשית, עם גילוי המרכיבים ההכרחיים להתפתחות המחלה, ניתן להפנות את המאמצים לפיתוח תרופות מכוונות מטרה, ובכך לקרב את העתיד שבו נרפא כל ילד עם לוקמיה תוך מזעור הנזקים הנגרמים מהטיפול. שנית, המודל שד"ר גרון יצרה, המתבסס על תאי דם שמקורם בבני אדם ולא בעכברים, הוא תקדימי וביכולתו לקדם את המחקר הכללי של סרטני דם בילדים ובמבוגרים".

העצם. אחוז אחד מחולי הסרטן בעולם הם ילדים, ובישראל מאובחנים מדי שנה 400 עד 450 ילדים חולי סרטן, שכרבע מהם סובלים מלוקמיה. לפני כעשור התגלה סוג חדש של לוקמיה בשם PH, LIKE, בעלת תחזית רפואית גרועה במיוחד: בעוד שאחוזי ההחלמה בסוגי הלוקמיה האחרים עומדים כיום על 90 אחוז, בסוג זה שיעור המבראים הוא 50-60 אחוז בלבד. במשך השנים נעשו ניסיונות בארץ ובעולם לאפיין את המרכיבים הגנטיים השונים של הלוקמיה ה"חדשה", אך לא היה ברור איזה מהמאפיינים משמש כזרז העיקרי להתפתחות המחלה. במחקר זה ייצרו החוקרים לראשונה לוקמיה מתאי דם של אדם שנקלחו מדם חבל טבורי במעבדה, הזהה לחלוטין ללוקמיה

לראשונה בהיסטוריה המדעית, תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות של הנדסה גנטית, הפכו החוקרים תאי דם אנושיים תקינים לתאים סרטניים לוקמיים, ובכך הצליחו לגלות את הגורמים להתפתחות לוקמיה - אחד מסוגי סרטן הדם המסוכנים ביותר. המחקר נערך בהובלתה של ד"ר יפעת גרון מקבוצת המחקר של פרופ' שי יזרעאלי, מנהל המערך ההמטולוגי אונקולוגי במרכז שניידר, בשיתוף מכון פלסנשטיין, אוניברסיטת תל אביב ומרכזי מחקר נוספים בארץ ובעולם. המחקר פורץ הדרך, שנמשך שמונה שנים, פורסם לאחרונה בעיתון היוקרתי NATURE COMMUNICATIONS. לוקמיה לימפובלסטית חריפה מתאפיינת בהתרבות לא תקינה ומוגברת של תאי דם במח

מבעד לעדשה

הפעימה השלישית

עשר שנים לאחר פרויקט "פעימת לב", הצלם זיו קורן שב אל אותם מצולמים שתיעד לראשונה כילדים ב-2012 ולאחר מכן ב-2017. התוצאה: קלוז'ר מרגש לפרויקט, שמפעים את הלב גם בפעם השלישית

2022

2017

2012

ענת ירום תושבת קיבוץ אילון, החלימה מגידול סרטני בכבד לאחר שעברה טיפולי כימותרפיה וניתוח להשתלת אונת כבד. ב-2012 הייתה בת שלוש, כיום בת 13.

זה החל לפני עשר שנים: זיו קורן, צלם דוקומנטרי מוערך ועטור פרסים, התנדב לתעד לאורך כמה חודשים את שגרת החיים במרכז שניידר לרפואת ילדים, וכדרכו התמקד בדמויות ובאינטראקציות האנושיות שעושות את הסיפור: הילדים המטופלים, הוריהם ואנשי הצוות. הפרויקט המרגש הזה, שזכה לשם "פעימת לב", הסתיים בהפקת אלבום צילומים ובתערוכה מרהיבה שהוצגה בארץ ובחו"ל. הסיום הזה, מסתבר, היה רק ההתחלה. ב-2017 חזר קורן לצלם את אותם ילדים באותו מקום ובסיטואציות דומות, בהבדל אחד דרמטי: כאשר הם בריאים, וכמובן מבוגרים בחמש שנים. כך נולד פרויקט ההמשך "עוד פעימת לב", שהחזיר את אותם ילדים והוריהם אל בית החולים לביצוע הצילומים עם כל המורכבות הרגשית הכרוכה בכך. השנה, לרגל חגיגות ה-30 למרכז שניידר, הוחלט להפוך את המיזם המרגש הזה לטרילוגיה ולחזור לאותם מצולמים בפעם השלישית, עשר שנים מאז שצולמו כילדים מאושפדים בבית החולים. המצלמה של זיו קורן פגשה שוב את הילדים של אז, בריאים ומחייכים, משחזרים את אותם מצבים שבהם צולמו אז ב-2012 - ומוכיחים שוב שרפואת הילדים, גם במקרים המורכבים והקשים, היא עדיין הרפואה האופטימית ביותר שיש. בעמודים אלו אנו מציגים את תמונותיהם של שניים מילדי "פעימת לב" לאורך השנים.

2022

2017

2012

רימאן אבו גזר צולמה לראשונה ב-2012 בגיל שישה שבועות כשהובאה מעזה למרכז שניידר לצורך ניתוח לב שהציל את חייה. כיום היא בת 10, חיה חיים רגילים ונמצאת במעקב רפואי בעזה.

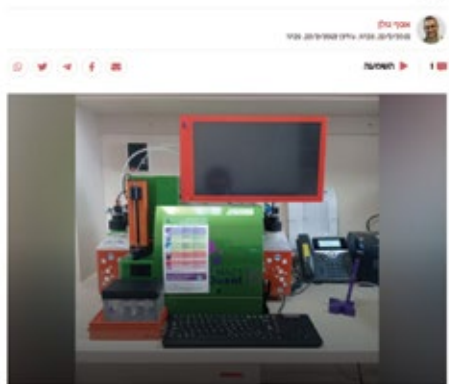
"ואז ראינו שהתינוק מכחיל": ניתוח קיסרי ראשון בבית חולים שדה באוקראינה

אנשי הצוות הרפואי משניידר שהשתתפו בלידה קיסרית שהסתבכה מספרים על רגעי הדרימה ב"כוכב מאיר", בית חולים השדה שהקימה ישראל בעיירה מוסטיסקה: "זה לקח שתיים-שלוש דקות של עצירת נשימה של כל הנוכחים בחדר - עד שהתינוק התחיל לנכוח"

מיקי פלד אביס | 12.33

לראשונה: טיפול פורץ דרך יציל חיי ילדים מדוכאי חיסון

טכנולוגיה חדשה תאפשר החלמה בקרב מוטטלי מח עצם בזכות בידוד תאי דם מהתורם והעברתם למוטטלי - מרכז שניידר: "עד לאחריה ההליך נשמע דמיוני"

החלמה

מסלול הלידה בבית חולים שדה, ד"ר חסיד קרסנובסקי, ד"ר חסיד וואס "זה היה הרגע הכי מרגש שלי כאן", מעיד ד"ר ערן משיח, רון בילדים במרכז שניידר, בזמן שהוא מתארגן לקראת הגעת ארצה. ד"ר משיח סיבל בשבועיים האחרונים, ביחד עם אנשי בית חולים שדה "כוכב מאיר" שהקימה ישראל בעיירה מוסט במרחק של כ-12 קילומטר מהגבול עם פולין.

ישראל היום

שניידרמדיה

מאקו

הניתוח החדשני שהציל את חייה של התינוקת שסבלה ממום נדיר

התינוקת בת חודש וחצי, הגיעה לבית החולים שניידר כשהיא סובלת מהקטנת וירידה במשקל. במהלך הבריכות הועלה חשד למצב חמור בסרטת, במהלך הניתוח שערב בהצלחה נעשה שימוש לראשונה במערכת חרסנית לניסור לחץ הנוזל המזרז לחלל הבטן, "עליה מודנה מסמכות כל הקופות לשדה מקסימלית על בריאות וביטחון המוטטלי"

החלמה

עשרה ילדים עם מחלות כרוניות מאוקראינה פונו לטיפול רפואי בישראל

מבצע החילוץ עליו סיפר אתמול מנהל בית החולים לילדים בקיב לרון בן ישי יצא לדרך. עשרה ילדים הוטסו מהגבול ברומניה לטיפול בבית החולים שניידר

קורן ארלינג-אלדור | 08.05.22 | 29.33

הרכבות לשיטת החילוץ מהאוקראינה (פילם) דוברות פרנץ שניידר

ynet

תינוקת קטנה, ניתוח כבד

שי הלל מרץ עברה למי שבועיים בבית החולים שניידר השתלה של אונת כבד בגיל חמישה חודשים - כשמשקלה ארבעה קילו בלבד. בגלל גודלה הזעיר והיות שהתרומה הגיעה מאישה בגורת, השאירו את הבטן שלה פתוחה כדי שיהיה שם מספיק מקום. השבוע סגרו את הבטן, והיא מתחילה בתהליך התאוששות ומעבר לחיים רגילים. "היא מבורכת" ונינה שורד, אומרת אמה

יעילות אחרונות

"הילדים שניתחנו הופכים לשגרירים של ישראל"

ד"ר אמיר קרשנבין וצוותו בביה"ח שניידר מבצעים בהתנדבות הליכים חיים בצעירים מכל העולם

יפעת ארלינג

החלמה

ישראל היום

"הנערות האלה מנסות להתאים לאידיאל היופי בלי להבין בכלל מי הן"

עדי לייב סניב, 35, דיאגנוסטיקנית במחלקה להפרעות אכילה וטיפול יום במרכז שניידר לרפואת ילדים נשאלת עם אנשי מערכת הבריאות

עין קרני | 23 במאי 2022 | 29

< כולם בקריסה: המנהל הובילה לזינוק בהפרעות אכילה, וארבע נערות ממחנות לטיפול >
< הנמנים השקטים של חקאת הקורונה המתממדים עם הפרעות אכילה >

הארץ

חדשות 12

כאן 11

חדשות 12

מצטייני שניידר: בחרנו את הטובים שבטובים

ברכות למצטיינים ולמצטיינות שלנו ל-2021. טקס העובדים המצטיינים יתקיים ב-21 ביוני בבניין פלסנשטיין

פרס מנכ"לית כללית

איהאב צרצור

טכנולוג רפואי ראשי.
עובד בכללית
ובמרכז שניידר
מאז שנת 1994.
תפקידו בשניידר הוא מינוי
ראשון מסוגו בכללית.

פרס מנהלת בית החולים

רמי עצמוני

פקיד רשומות רפואיות
ד"ר ג'ואן יעקובוביץ
מנהלת יחידת המטולוגיה
במערך ההמטולוגי-אונקולוגי
צוות טיפול נמרץ לב וניתוחי חזה

תעודת הוקרה

מריה טיכונוב

אחות מוסמכת למניעת זיהומים,
מחלקת פגים וטיפול נמרץ יילודים

אתי צור

ממונה על הטיפול בעובד
במחלקת משאבי אנוש

צוות יחידת המחשוב

צוות הפגייה – מנצח תחרות התחפושות

צוות הפגייה זכה במקום הראשון בתחרות התחפושות המחלקתית, שנערכת מדי פורים בבית החולים, עם התחפושות הקבוצתית "בידיים טובות". במקום השני זכתה המחלקה לכירורגיה עם התחפושות "אסטרונאוטים בחלל", ואת המקום השלישי חלקו מחלקת ילדים ג' ("המשפחה הכי טובה") והיחידה לאספקה סטרילית ("פאזל שניידר"). פרסי הוקרה הוענקו למוקד זימון תורים ("מרוץ שיחות הזדקנו") ולבית המרקחת ("DRUG קווי"). היה פורים שמח!

פרופ' גיל אמריליו מונה למנהל היחידה לראומטולוגיה בשניידר

מחליף בתפקיד את פרופ' ליאורה הראל, שהקימה את היחידה בבית החולים וממשיכה לעבוד בה כרופאה בכירה

פרופ' גיל אמריליו מונה למנהל היחידה לראומטולוגיה במרכז שניידר במקומה של פרופ' ליאורה הראל, שהקימה את היחידה וניהלה אותה עד לסוף שנת 2021. פרופ' אמריליו, מומחה לרפואת ילדים ולראומטולוגיה, שימש במשך שנים כרופא בכיר במרפאה לראומטולוגיה בשניידר וכמנהל השירות למחלות FMF ו-PFAPA. הוא בוגר לימודי רפואה באוניברסיטת תל אביב, את התמחותו ברפואת ילדים עשה בבית החולים דנה (איכילוב) ואת התמחות העל בראומטולוגיית ילדים סיים באוניברסיטת UCLA שבקליפורניה. הוא מכהן כפרופסור חבר במסלול הקליני באוניברסיטת תל אביב

ואף נבחר כמרצה מצטיין. פרופ' אמריליו פרסם מחקרים רבים בעיתונות העולמית, זכה במספר פרסים ומקיים שיתוף פעולה בינלאומי עם רשויות המחקר האמריקאית והאירופאית לראומטולוגיית ילדים. פרופ' ליאורה הראל, מדור מייסדי מרכז שניידר, ממשיכה לשמש כרופאה בכירה ביחידה לראומטולוגיה בבית החולים כחלק מהצוות המוביל בישראל לטיפול בילדים עם מחלות ראומטיות הקשורות במפרקים, ברקמות רכות וברקמות חיבוריות. כמו כן היא מוסיפה לכהן כיו"ר החוג הישראלי לראומטולוגיית ילדים.

שאו ברכה

רועי כהן מונה לסגן המנהלת האדמיניסטרטיבית.
ד"ר רבקה פרידלנדר מונתה לתפקיד מ"מ מנהל יחידת עור במקום פרופ' דן בן איתי שפרש לגמלאות.
תמרה אזרוב מונתה לסגנית מנהלת הסיעוד במקומה של אסתי קזמירסקי שפרשה לגמלאות.
נטשה אנושין מונתה לאחות אחראית במחלקת אשפוז ג'.
אירינה סריקוב מונתה לאחות אחראית במחלקה לכירורגיה.
אילנית פוננסקי מונתה למנהלת הסיעוד במלר"ד.
סימונה טירולר מונתה לאחות אחראית במחלקה לאורתופדיה.
עדי שיפלדריים מונתה לאחות אחראית במחלקת אשפוז יום.
ד"ר דרגן קרברושיץ' מונה ליו"ר האיגוד לכירורגיית ילדים בישראל, וד"ר **ענבל סמוק** נבחרה לחברת ועד באיגוד וממשיכה בתפקידה כיו"ר ועדת הבחינות לכירורגיית ילדים.
ד"ר יהודית בירגר מונתה למרצה בכירה בחוג לגנטיקה מולקולרית של האדם וביוכימיה בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב.
ד"ר שרון אהרונים מונתה למרצה בכירה קלינית בחוג לפדיאטריה בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב.
פרופ' ליאת אשכנזי הופנונג קיבלה דרגת פרופסור חבר קליני לפדיאטריה בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב.
ד"ר יעל דרזניק וד"ר **לוטם גולדברג** התקבלו לתוכנית המצוינות "ברקת" של כללית.

חוגגים 30, זוכרים לומר תודה: אירוע הוקרה למתנדבים ולתורמים

מימין: עו"ד טל דגון שנהב, ד"ר מייקל לור, מינדי לור שניידר, ד"ר אפרת ברוך הרלב, קואיצ'י מיזושימה, איריס לנגר, גב' מיזושימה

לרגל חגיגות ה-30 למרכז שניידר קיימה עמותת "ילדים שלנו" אירוע הוקרה מיוחד לכל המתנדבים והתורמים של העמותה כדי להודות להם על המסירות, הנתינה והשותפות למען ילדי מרכז שניידר. כיבדו בנוכחותם נשיאת הכבוד של העמותה, מינדי לור שניידר, ובעלה ד"ר מייקל לור, מנכ"ל ארגון "חי", קן בלום, שגריר יפן בישראל, קואיצ'י מיזושימה ורעייתו, סגן ראש העיר פתח תקווה, רפי דהן, מנהלת מרכז שניידר, ד"ר אפרת ברוך הרלב, יו"ר מייסדת עמותת "ילדים שלנו", איריס לנגר, ורכזת מערך המתנדבים בעמותה, רחל מגן. במסגרת האירוע הוענק פרס הילד לשנת 2021 לעו"ד טל דגון שנהב, היועצת המשפטית של העמותה, שותפה במשרד גרוס ושות', שתומכת את שירותיה במסירות מזה כעשרים שנה. בהמשך נערך מפגש מרגש עם מירי רוזנר, אימה של אביגיל, ששיטפה בחווית הטיפול בבית החולים והמפגש עם העשייה ההתנדבותית. משכית גילן שוחט, מנהלת המרכז החינוכי, סקרה בפני הנוכחים את שיתוף הפעולה בין העמותה לבין המרכז החינוכי. שיאו של האירוע היה הענקת תעודות הוקרה למתנדבים פעילים במשך 25 שנה ומעלה ולמתנדבים מעל גיל 90. המתנדבים זכו לחיבוק חם ולמילות ברכה והוקרה על עשייתם לאורך השנים. בחלק האומנותי נהנו האורחים מהופעה סוחפת של ברי סחרוף, שמזה מספר שנים תורם מזמנו וממצאו למען ילדי שניידר. תודה מעומק הלב ויישר כוח לכל המתנדבים והתורמים למען הילדים שלנו!

מתנות לזכר אריאל

מזה שלוש שנים שבני הזוג סופי ואורן סולם מגיעים עם שלל מתנות לחדר המתנות של עמותת "ילדים שלנו" - כתרומה לזכרה של בתם אריאל, שהייתה אמורה לחגוג ב-9 בפברואר את יום הולדתה הרביעי. זו הדרך שבה בחרו סופי ואורן להנציח את זכרה של אריאל ולהשיב לבית החולים על הטיפול המסור שזכו לקבל במחלקת ניתוחי לב חזה, ועל החיבוק החם מאנשים טובים שדאגו להם וחיצקו אותם במהלך תקופת האשפוז. השנה הצטרפו לביקור מיכל הקטנה, ניקי גולדשטיין ורוי בוי, שסיפורה של אריאל נגע לליבם. תודה להם ובעיקר תודה ענקית לכם, סופי ואורן, על תרומה כה מרגשת, על החיבוק החם שהילדים זכו לקבל מכם ועל תשומת הלב המיוחדת לכל ילד וילדה. יצאתם גדולים!

המזרח רחוק, הלב קרוב

שגרירים משלוש מדינות בדרום מזרח אסיה התארחו במרכז שניידר במסגרת ביקור שאורגן על ידי יו"ר מייסדת עמותת "ילדים שלנו", איריס לנגר. בין הנציגים הדיפלומטיים שהגיעו לביקור נמנו שגריר יפן בישראל, הנספח הרפואי של שגרירות יפן, שגרירת תאילנד ושגרירת נפאל שלוותה ברופא נפאלי המשתלם בשניידר בהרדמת ילדים. מנהלת בית החולים, ד"ר אפרת ברוך הרלב, קיבלה את האורחים והציגה בפניהם את העשייה והחזון של מרכז שניידר. בנוסף הוצגה פעילות המרכז החינוכי על ידי משכית גילן שוחט, מנהלת המרכז. עוד נכחו בביקור הילית גלעד, מנהלת "ילדים שלנו", ג'סיקה לנדרמן, פעילה ותורמת בעמותה, טלי זליכה, חברת ועד מנהל, ורונית סינגר, מנהלת קשרי החוץ של מרכז שניידר. המבקרים הביעו התפעלות רבה מהעשייה והביעו רצון ליצור שיתופי פעולה.

עמותת "ילדים שלנו" פועלת למען הילדים ובני משפחותיהם מיום היווסדו של מרכז שניידר. רוצים להתעדכן בפעילות העמותה? היכנסו לדף הפייסבוק [f](#) ולאינסטגרם [i](#) של העמותה **Our Children** ועשו לנו "לייק". לתרומות ו/או התנדבות: טל' 03-9253802 או 03-9217880

אביגדור יצחקי: היו"ר החדש של עמותת הנאמנים במרכז שניידר

עמותת נאמני שניידר וחברי הוועד המנהל מקדמים בברכה את אביגדור יצחקי שנבחר ליו"ר החדש של העמותה, ומאחלים לו הצלחה רבה בתפקידו. אביגדור, יו"ר מפעל הפיס, כיהן בעבר כראש מטה הדיור הלאומי, כמנכ"ל משרד ראש הממשלה וכח"כ מטעם מפלגת קדימה. בשנה האחרונה הוא הוביל מהלכים משמעותיים בתחום החברתי והפך את מפעל הפיס לגוף שמרכז סביבו את המגזר השלישי ואת תחום הפילנתרופיה בישראל.

נפרדים בתודה מישראל ומרון

בטקס שנערך במרכז שניידר נפרדו נאמני שניידר והנהלת בית החולים מישראל מקוב, שכיהן כנשיא העמותה מעל 13 שנים, ומרון טוב, שפרש לאחר עשרים שנה בעמותה, כעשר כעשר מהן בתפקיד יו"ר הוועד המנהל. ישראל ורון הובילו את עמותת הנאמנים בתבונה, ברגישות ובנחישות ולימדו את כולנו שיעור בנתינה המגלמת בחובה אהבת האחר באשר הוא אדם - נתינה שתורגמה כולה לטובת ילדי מרכז שניידר. עו"ד אפרת בר-נתן, מנכ"לית העמותה, ציטטה את השיר "ילד" מאת עידית ברק: "מה צריך ילד? / מקום שיוכל לגבוע / ומבוגר אחד / שיעזור לו עם התקרה", והודתה לישראל ולרון: "אתם המבוגרים שעזרתם לנו עם התקרה. בזכותכם פרצנו דרך וגבולות. בעזרתכם הגשמו ונמשיך להגשים את החזון להעניק לכל ילד את הטיפול הרפואי הטוב ביותר". בשם חברי העמותה, ובמיוחד בשם ילדי שניידר, אנו מודים לישראל מקוב ולרון טוב על שנים רבות של עשייה מעוררת השראה.

רץ כדי לנשום

עמיחי איטליאנדר, בן 20, אובחן בגיל שנה כחולה סיסטיק פיברוזיס ומטופל מאז במכון לרפואת ריאות במרכז שניידר. כמי שהפך את האימון הגופני למרכז חייו למרות המחלה, עמיחי החליט לרוץ במרתון תל אביב 2022 ולעשות זאת כחלק מקמפיין גיוס תרומות למען מרפאת ה-CF בשניידר בשיתוף עמותת הנאמנים. ה-CF היא קרב יומי של שגרת תרופות וטיפולים, ומכון הריאות בשניידר הוא בית שדואג שמאות חולים כמוני יקבלו את הטיפול והתמיכה הכי טובים בעולם בכל היבט אפשרי, אומר עמיחי, "ללא מרפאת הריאות לא הייתי פה היום, ועכשיו הגיע תורי להחזיר טובה. רצתי במרתון הזה עבור כל החולים הנשימתיים, כאשר כל סכום שנתרם יוקדש לצורכי המרפאה ובכך יעזור לי ולחבריי במאבק היומיומי שלנו לנשום".

תרומה פורצת דרך

דוד רוזיליו ומשפחתו המתגוררים בארה"ב הגיעו לסיור במרכז שניידר ובעקבותיו הרימו תרומה משמעותית ומרגשת במיוחד, לטובת רכישת Macsquant analyzer - מכשיר חדשני שיקדם את מהפכת הטיפול התאי בחולי סרטן ומחלות דם. הסיור החל בפגישת היכרות עם מנהלת בית החולים, ד"ר אפרת ברון הרלב, והמשיך בביקור ביחידה לניתוחי לב וטיפול נמרץ, במעבר ההמטולוגי אונקולוגי ובמעבדה להשתלות מח עצם, בליווי טובי המומחים של בית החולים.

עמותת נאמני מרכז שניידר היא הזרוע לגיוס המשאבים, המלווה את פעילות בית החולים מאז

היווסדו. ליצירת קשר: טל' 03-9253411 או 03-9253481

דוא"ל: friends.schneider@clalit.org.il אתר: www.fos.org.il הצטרפו אלינו ב-

נעים מאוד, נעמה!

את חומרי ההסברה של מרכז שניידר (שילוט, דפי מידע, סרטונים ועוד) מלווה בשנים האחרונות דמותו המצוירת של הילד נועם. לאחרונה שולבה גם דמות של הילדה נעמה על מנת לייצר ייצוג שוויוני ולהכיל שפה שוויונית לשני המגדרים. נעמה תשתלב באמצעי ההסברה השונים, שמטרתם לספר לילדי שניידר מהו התהליך שהם עומדים לעבור ולהכין אותם למה שמצפה להם בעת השהייה בבית החולים.

מרכז שניידר לרפואת ילדים
www.schneider.org.il

